

Na osnovu člana 119. do 193. Zakona o privrednim društvima (»Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, br. 23/99«) i člana 58. do 75. Zakona o vrijednosnim papirima (»Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine br. 39/98 i 36/99«), Skupština dioničara Sarajevske berze-burze vrijednosnih papira, d.d. Sarajevo, dana 11. 06. 2008. godine usvojila je slijedeći

S T A T U T
»Sarajevske berze-burze vrijednosnih papira« d.d. Sarajevo
-Neslužbeni prečišćeni tekst-

Član 1.

(1) Ovim Statutom uređuju se, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o vrijednosnim papirima (u daljem tekstu Zakon), pitanja od značaja za pravni položaj i istupanje Berze u pravnom prometu, upravljanje, osnovni kapital i dionice, statusne promjene i prestanak Berze.

(2) Statut Berze (u daljem tekstu: Statut) reguliše:

1. značenje izraza;
2. pojam i pravni položaj i ciljevi Berze;
3. firma, znak-logo, sjedište, djelatnost i zastupanje;
4. poslovna tajna i obaveštavanje;
5. osnovni kapital;
 - a. iznos osnovnog kapitala, broj, klasa i nominalna vrijednost dionica,
 - b. postupak u slučaju neplaćanja upisanih dionica;
 - c. povećanje osnovnog kapitala;
 - d. smanjenje osnovnog kapitala;
6. fond rezervi,
7. fond sigurnosti;
8. raspodjela dobiti i pokriće gubitka;
9. dionice i prava dioničara;
 - a. opšte odredbe o dionicama;
 - b. klase dionica;
 - c. vlastite dionice;
10. upravljanje Berzom;
 - a. skupština dioničara, sazivanje, prijava za učešće i kvorum za odlučivanje; učešće u radu i odlučivanju skupštine putem punomoćnika; rukovođenje radom, odlučivanje i vođenje zapisnika skupštine i pobijanje odluka skupštine u sudskom postupku;
 - b. nadzorni odbor Berze; imenovanja, ovlaštenja i odgovornosti članova nadzornog odbora, uslovi, ograničenja i postupak izbora članova nadzornog odbora, način rada i odlučivanje nadzornog odbora;
 - c. uprava Berze, imenovanja, ovlaštenja i odgovornosti članova uprave, način rada i odlučivanje;
 - d. sekretar Berze;
 - e. Odbor za reviziju;
 - f. Odbor za prijem vrijednosnih papira u kotaciju Berze;
 - g. Berzanska Komisija;
 - h. Sud časti i Berzanska arbitraža;
11. Članstvo na Berzi;

- a. članovi Berze, prava, odgovornost i mjere;
 - b. fizička lica ovlaštena za obavljanje brokerskih poslova, prava, odgovornost i mjere.
12. Organizacija i poslovanje Berze;
- a. kotacija na Berzi;
 - b. BTS – berzni trgovinski sistem;
 - c. zabrana konkurencije.
13. Godišnji izvještaj;
14. Zaposlenici Berze, prava i obaveze;
15. Trajanje i prestanak Berze;
16. Prijelazne i završne odredbe.
- (3) Statut i Pravila Berze, kao i sve njihove izmjene i dopune odobrava Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine.

Značenje izraza

Član 2.

Izrazi, upotrebljeni u statutu imaju slijedeće značenje:

Berza – Sarajevska berza-burza vrijednosnih papira, d.d. Sarajevo;

Komisija – Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine;

Registar – Registar vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo;

ZPD – Zakon o privrednim društvima;

ZTVP – Zakon o tržištu vrijednosnih papira;

ZIF – Zakon o investicionim fondovima;

Statut – Statut Sarajevske berze-burze vrijednosnih papira, d.d. Sarajevo;

Pravila – Pravila Berze

BIS – Berzni informacijski sistem;

BTS – Berzni trgovinski sistem;

Kotacija – segment berzanskog tržišta na kojem se organizira povezivanje ponude i potražnje vrijednosnih papira sa posebno propisanim načinom trgovanja, utvrđenim uslovima za prijem vrijednosnih papira u kotaciju i posebno propisanim obavezama za emitente čiji se vrijednosni papiri uvrštavaju u kotaciju;

Slobodno tržište – segment berzanskog tržišta na kojem se, prema unaprijed utvrđenim pravilima, organizira povezivanje ponude i potražnje s ciljem trgovanja vrijednosnim papirima koji nisu uvršteni u kotaciju;

Finansijski derivati – finansijski instrumenti čija vrijednost zavisi od cijene predmeta ugovora, čija su vrsta, količina, kvalitet i druga svojstva standardizirani i kojima se ovlašteno trguje.

I. OPŠTE ODREDBE

Pojam i pravni položaj Berze

Član 3.

(1) Berza je pravna osoba organizovana kao dioničko društvo kojim upravljaju dioničari u skladu sa Zakonom i ovim Statutom, a koja je osnovana za samostalno obavljanje djelatnosti **kao mjesto ili informatijski sistem za povezivanja ponude i potražnje vrijednosnih papira i poslovanje vrijednosnim papirima na kotaciji i slobodnom tržištu, po unaprijed utvrđenim**

pravilima i u tom cilju istupa u pravnom prometu, stiče prava i preuzima obaveze za koje odgovara cjelokupnom svojom imovinom.

(2) Berzu osnivaju na osnovu odobrenja Komisije, najmanje pet profesionalnih posrednika.

(3) Profesionalni posrednici koji osnivaju Berzu imaju status dioničara-osnivača i u svom predstavljanju, uz firmu imaju pravo koristiti pridjev »osnivač Sarajevske berze«.

(4) Dioničari Berze, pored profesionalnih posrednika mogu biti, druge berze, društva za upravljanje fondovima, banke, osiguravajuća društva i druge finansijske organizacije, u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima kojima se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

(5) Članovi Berze mogu biti i oni koji nisu dioničari Berze.

(6) Profesionalni posrednici koji su dioničari Berze moraju imati jednak broj dionica, a koji ne može biti manji od 250.

(7) Dioničari Berze koji nisu članovi Berze pojedinačno mogu imati najviše 5% dionica Berze, a ukupan udio dioničara Berze koji nisu članovi Berze ne može preći 51% osnovnog kapitala Berze.

(8) Dionice Berze u vlasništvu članova Berze ne mogu se prenositi osim u slučaju kada dioničar prestane biti član.

(9) Dioničari ne odgovaraju za obaveze Berze, niti Berza odgovara za obaveze dioničara prema trećim osobama.

(10) Broj članova – dioničara Berze ne može biti manji od broja osnivača iz stava 2. ovog člana, osim u slučajevima iz stava 8. ovog člana.

(11) Poslovanje Berze uređuje se Pravilima Berze, u skladu s ovim Statutom, Zakonom i podzakonskim aktima i to;

- a. preko BIS-a,
- b. na rezervni način, kada BIS ne djeluje.

Član 4.

(1) Berza osigurava osoblje, prostorije i opremu **koje omogućavaju** svim učesnicima na Berzi da mogu:

- a. istovremeno, ravnopravno i pod jednakim uslovima davati i prihvatati ponude za kupovinu i prodaju vrijednosnih papira;
- b. imati istovremen, jednak pristup informacijama o vrijednosnim papirima u prometu i
- c. prodavati i kupovati vrijednosne papire pod jednakim uslovima.

(2) Berza provodi nadzor nad trgovanjem vrijednosnim papirima na berzanskom tržištu i nadzor nad poslovanjem članova Berze, s ciljem da se trgovanje na berzanskom tržištu i poslovanje članova Berze odvija u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i opštim aktima Berze.

Član 5.

(1) **Članovi** Berze usvajanjem ovog Statuta preuzimaju obavezu poštivanja **istog i svih** pravila koje propišu organi Berze i usvajaju nadležnost organa Berze za donošenje odluka o njihovim pravima u vezi sa članstvom na Berzi i poslovanjem na njoj.

Ciljevi Berze

Član 6.

(1) Berza se osniva sa ciljem:

- a. da reguliše, olakša i unaprijedi promet sa vrijednosnim papirima, **finansijskim derivatima** i drugim finansijskim instrumentima;
- b. da obezbijedi otvoreno, javno, ravnopravno, efikasno i ekonomično tržište vrijednosnih papira;
- c. da omogući poštovanje pravičnih principa i sprovođenje poštene i korektne procedure na organizovanom tržištu.

(2) Način trgovanja vrijednosnim papirima i poslovanje Berze uređuje se Pravilima i drugim aktima koje donosi Berza.

FIRMA, SJEDIŠTE, ZNAK-LOGO, DJELATNOST I ZASTUPANJE

Firma

Član 7.

(1) Firma Berze je: **“SARAJEVSKA BERZA - BURZA VRIJEDNOSNIH PAPIRA” d. d. SARAJEVO**

(2) Skraćena firma Berze je : **“SARAJEVSKA BERZA-BURZA” d.d. Sarajevo**

(3) Firma Berze na engleskom jeziku je: **“SARAJEVO STOCK EXCHANGE”**.

(4) Skraćena firma na engleskom jeziku je **„SASE“**.

(5) Firma na službenom jeziku BiH može se upotrebljavati samostalno, a Firma i skraćena firma napisana na engleskom jeziku može se koristiti samo zajedno sa firmom Berze na službenom jeziku.

Sjedište

Član 8.

(1) Sjedište Berze je u Sarajevu, ulica Đoke Mazalića 4/I.

(2) Nadzorni odbor Berze je ovlašten za donošenje odluke o promjeni adrese sjedišta Berze u istom mjestu, u slučaju kada je ona nametnuta propisima ili drugim administrativnim razlozima, te je dužan takvu odluku objaviti najkasnije 8 dana od dana donošenja, na način utvrđen odredbama ovog Statuta za objavljivanje obavještenja o održavanju skupštine Berze.

Znak

Član 9.

(1) Berza ima svoj zaštitni znak koji se zajedno sa firmom koristi u poslovnoj korespondenciji i javnoj komunikaciji.

(2) Berza ima pečat i štambilj. Oblik, deponiranje i upotrebu zaštitnog znaka, pečata i štambilja Berze određuje Uprava.

(3) Zaštitni znak (logo) Berze se sastoji od četiri spojena kvadrata plave boje u kojima je bijelim slovima ispisano »SASE«. Ispod je pravougaonik plave boje u kojem je ispisano »The Sarajevo Stock Exchange«, a ispod tog natpisa stoji »Sarajevska berza – burza«.

(4) U pravnom prometu Berza koristi memorandum čije vizuelno obilježje i sadržinu utvrđuje Uprava Berze u skladu sa ovim Statutom i Zakonom.

Djelatnost

Član 10.

- (1) Djelatnost Berze je slijedeća:
 - a. **osigurava uslove i organizuje povezivanje ponude i potražnje u cilju trgovanja vrijednosnim papirima;**
 - b. **daje** informacije o ponudi, tražnji, tržišnoj vrijednosti i druge podatke o vrijednosnim papirima;
 - c. utvrđuje i objavljuje kurseve vrijednosnih papira
 - d. **obavlja druge poslove u skladu sa zakonom, ovim Statutom i općim aktima Komisije.**
- (2) U sudski registar se kao djelatnost Berze upisuje djelatnost:
67.11 67.110 - poslovanje finansijskog tržišta.
djelatnost berze vrijednosnih papira
- (3) Berza može obavljati i druge poslove koji se uobičajeno obavljaju uz djelatnosti upisane u sudski registar, u obimu i na način koji su potrebni za poslovanje, a ne predstavljaju obavljanje tih poslova kao redovne djelatnosti.
- (4) Berza obavlja svoju djelatnost na području cijele Federacije BiH.
- (5) Berza obavlja i druge poslove za koje je ovlasti Komisija.

Član 11.

Berza ne **može**:

- a. kupovati i prodavati vrijednosne papire osim u slučaju kada jedan od **članova Berze** ne izvrši ugovorenu prodaju ili kupovinu vrijednosnog papira;
- b. davati savjete o kupovini i prodaji konkretnih vrijednosnih papira i
- c. davati mišljenja o povoljnosti kupovine ili prodaje konkretnih vrijednosnih papira.

Zastupanje Berze

Član 12.

- (1) Direktor je zakonski zastupnik Berze.
- (2) Izvršni direktori zastupaju Berzu u poslovanju u granicama za svakog od njih utvrđenom odlukom direktora društva i upisanim u sudski registar.
- (3) Direktor može za zastupanje Berze ovlastiti i treće osobe, isključujući predsjednika i članove Nadzornog odbora Berze, pisanim punomoćjem kojim se utvrđuje sadržaj, granice i trajanje punomoćja za zastupanje.

Član 13.

- (1) Ovlaštenje za preduzimanje svih pravnih radnji i poslova, osim prijenosa i opterećenja nekretnina, u ime i za račun Berze (u daljem tekstu: prokura) Nadzorni odbor Berze na prijedlog direktora može dati fizičkoj osobi (u daljem tekstu: prokurist), isključujući izvršne direktore, predsjednika i članove Nadzornog odbora i bilo koju drugu osobu za koju je u vrijeme davanja prokure direktoru, predsjedniku ili nekom od članova Nadzornog odbora poznato ili bi moralo biti poznato da postoji ili bi u vršenju prokure mogao nastati konflikt interesa prokuriste sa interesima Berze.
- (2) Prokurist ne može svoja ovlaštenja prenijeti na drugu osobu, a prokura prestaje opozivom od strane Berze ili otkazom od strane prokuriste, smrću, ograničenjem ili gubitkom poslovne sposobnosti prokuriste ili prestankom njegovog zaposlenja u Berzi u slučaju da je prokura vezana za zaposlenje, te otvaranjem stečaja nad Berzom ili njenim prestankom iz bilo kojeg zakonskog razloga bez obzira na postojanje pravnog sljednika.
- (3) Direktor Berze dužan je podnijeti prijavu za upis davanja prokure u sudski registar, najkasnije 15 dana od dana davanja, odnosno prestanka prokure.

(4) U slučaju opoziva prokure od strane Berze ili njenog otkaza od strane prokuriste, poslove zbog čijeg bi prekida mogla nastati šteta za Berzu prokurist je dužan obavljati sve do njihovog preuzimanja od strane direktora Berze, a najduže 30 dana od dana opoziva ili otkaza ili od dana podnošenja prijave za upis prestanka prokure u sudski registar.

Poslovna tajna

Član 14.

(1) Poslovnom tajnom smatraju se informacije o tekućem poslovanju, planovima i namjerama za koje je očito da bi prouzrokovalo značajnu štetu Berzi ako ih treće osobe saznaju bez saglasnosti Berze, pri čemu se za poslovnu tajnu ne mogu odrediti podaci koji su javni po zakonu i drugim propisima i podaci o kršenju zakona i drugih propisa.

(2) Poslovnom tajnom se smatraju i svi podaci koje takvim određuju Pravila Berze ili Pravilnik o poslovnoj tajni.

(3) Sa Pravilima i pismenim rješenjem koje određuje vrstu podataka koji se smatraju poslovnom tajnom, moraju biti upoznate osobe koje su dužne čuvati tu poslovnu tajnu.

Član 15.

(1) Podaci koji su poslovna tajna su takođe podaci koje Berzi dostave druga pravna lica i nose obilježje poslovne tajne.

(2) Poslovnu tajnu moraju čuvati svi zaposlenici Berze, članovi Berze i njihovi zaposleni, članovi organa Berze, fizička lica ovlaštena za obavljanje poslova posredovanja u prometu vrijednosnim papirima i vanjska lica koja su pri obavljanju svog posla upoznate sa podacima koji su poslovna tajna.

Član 16.

(1) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora i drugih tijela Berze, direktor i zaposleni na Berzi, za vrijeme obavljanja i šest mjeseci nakon prestanka funkcije ili zaposlenja na Berzi, ne smiju:

- a. drugim licima saopštavati podatke i činiti dostupnim dokumente kojim raspolažu, a koji imaju karakter povlaštenih informacija, kako ih definiše ZVP i drugi propisi Komisije, ukoliko nisu za to ovlašteni zakonom, Statutom, Pravilima ili drugim propisima Berze i
- b. davati savjete o kupovini i prodaji i mišljenje o povoljnosti kupovine ili prodaje konkretnih vrijednosnih papira.

(2) Uprava Berze dužna je redovno obavještavati lica iz stava 1. ovog člana o vrsti i sadržaju povlaštenih informacija.

Obavještavanje

Član 17.

Berza objavljuje svoja saopštenja na internet stranici SASE, a kada je to zakonom, statutom i drugim propisima predviđeno i u najmanje jednim dnevnom novinama koje izlaze na području Federacije BiH.

Član 18.

(1) Objave i izvještaje članovima Berze se u pravilu šalju pismeno ili se objavljuju u prostorijama Berze na oglasnoj tabli.

(2) Izvještaji namijenjeni za uposlene na Berzi se objavljuju na oglasnoj tabli Berze.

Osnovni kapital

Član 19.

(1) Osnovni kapital Berze iznosi 525.000,00 KM (slovima: **petstotinadvadesetpethiljada** konvertibilnih maraka).

(2) Osnovni kapital iz stava 1. ovog člana podijeljen je na 5.250 (slovima: **pethiljadadvjestapedeset**) običnih – redovnih dionica, nominalne vrijednosti 100,00 KM (stotinu KM) od kojih svaka dionica daje pravo na jedan glas.

(3) Osnovni kapital Berze po osnovu dionica iz stava 1. ovog člana prikupljen je prodajom I, II, III, IV, V, VI, VII i VIII emisije dionica Berze i to u okviru:

- a. I emisije dionica – 2.000 dionica, pojedinačne nominalne vrijednosti 100,00 KM,
- b. II emisije dionica – 750 dionica, pojedinačne nominalne vrijednosti 100,00 KM,
- c. III emisije dionica – 750 dionica, pojedinačne nominalne vrijednosti 100,00 KM,
- d. IV emisije dionica – 750 dionica, pojedinačne nominalne vrijednosti 100,00 KM,
- e. V emisije dionica – 500 dionica, pojedinačne nominalne vrijednosti 100,00 KM,
- f. VI emisije dionica – 500 dionica, pojedinačne nominalne vrijednosti 100,00 KM,
- g. VII emisije dionica – 250 dionica, pojedinačne nominalne vrijednosti 100,00 KM,
- h. smanjenje osnovnog kapitala (povlačenje vlastitih dionica) za 500 dionica nominalne vrijednosti 100,00 KM,
- i. VIII emisija dionica – 250 dionica, pojedinačne nominalne vrijednosti 100,00 KM, što ukupno iznosi 5.250 redovnih dionica, nominalne vrijednosti od po 100,00 KM,**

što ukupno iznosi 5.250 redovnih dionica, nominalne vrijednosti od po 100,00 KM.

(4) Broj, vrsta, klasa i nominalna vrijednost dionica utvrđuje se prilikom donošenja odluka o:

- a. povećanju osnovnog kapitala;
- b. smanjenju osnovnog kapitala;
- c. konverziji, denominaciji, spajanju i podjeli vrijednosnih papira.

(5) Odluke iz stava 4. ovog člana sastavni su do ovog Statuta.

(6) Vlasniku dionice pripadaju sva prava i obaveze u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

(7) Osnivači Berze, prilikom prve emisije dionica su:

1. “BIFIM” d.d. Bihać	sa	250	dionica
2. “FIMA Int.” d.o.o. Sarajevo	sa	250	dionica
3. “VGT-BROKER” d.d. Visoko	sa	250	dionica
4. “CENTRAL BROKER HAUSE & GROUP” d.d. Sarajevo	sa	250	dionica
5. “BS-BROKER” d.d. Sarajevo	sa	250	dionica
6. “CREDOS” d.o.o. Sarajevo	sa	250	dionica
7. “BOND INVEST” d.o.o. Mostar	sa	250	dionica
8. “eBROKERS” d.o.o. Sarajevo	sa	250	dionica

(8) Iznos osnovnog kapitala iz stava 1., te broj i/ili nominalna vrijednost dionica iz stava 2. ovog člana mogu se mijenjati odlukom skupštine Berze ili odlukom Nadzornog odbora u slučajevima kada je on za to izričito ovlašten odredbama ovog Statuta u skladu sa zakonom ili odlukom skupštine Berze, pri čemu se takvom odlukom skupštine ili Nadzornog odbora mijenjaju odredbe stava 1. i/ili stava 2. ovog člana i ona postaje sastavni dio ovog statuta.

Povećanje osnovnog kapitala

Član 20.

- (1) Berza može povećati osnovni kapital:
- a. emisijom novih dionica postojeće klase, putem **javne ponude** i zatvorene prodaje;
 - b. povećanjem nominalne vrijednosti postojećih dionica i/ili emisijom besplatnih dionica iz vlastitih izvora sredstava;**
 - c. uslovnim povećanjem.
- (2) Berza može vršiti uslovno povećanje osnovnog kapitala Berze u skladu sa Zakonom i drugim propisima Komisije za vrijednosne papire u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija) kojima se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira, **s tim da povećanje osnovnog kapitala iz tačke b. stava 1. ovog člana ne može iznositi više od 50% ostvarene godišnje dobiti Berze.**
- (3) Odluku o povećanju osnovnog kapitala u skladu sa stavom 1. ovog člana i odluku o uslovnom povećanju osnovnog kapitala u skladu sa stavom 2. ovog člana, na prijedlog Nadzornog odbora donosi Skupština dioničara Berze 2/3 većinom zastupljenih dionica s pravom glasa.
- (4) Odlukom skupštine Berze može biti dato Nadzornom odboru Berze ovlaštenje za donošenje odluke o povećanju osnovnog kapitala u skladu sa stavom 1. ovog člana, koje je ograničeno u pogledu trajanja najduže do dvije godine i u pogledu obima emisije do ograničenja utvrđenih Zakonom za određene klase dionica ili izvore, načine i korisnike emisije.
- (5) Izuzetno od stava 3. i 4. ovog člana odluku o povećanju osnovnog kapitala Berze emisijom novih dionica postojeće klase može donijeti Nadzorni odbor Berze, ali najviše u iznosu do 1/3 zbira nominalne vrijednosti postojećih dionica, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

Emisija novih dionica putem **javne ponude ili** zatvorene prodaje

Član 21.

- (1) Berza može povećati osnovni kapital emisijom novih dionica postojeće klase samo ako su dionice ranijih emisija uplaćene u cjelini.
- (2) Odluka o emisiji novih dionica mora sadržavati:
- a) razloge i iznos povećanja osnovnog kapitala;
 - b) oznaku klase novih dionica i prava koja one sadrže;
 - c) naznaku da se emisija vrši putem zatvorene prodaje;
 - d) naznaku da se pravo preče kupovine u korist postojećih dioničara primjenjuje, te kako i u kojem roku se ostvaruje, ili naznaku da je ono ograničeno ili isključeno;
 - e) sve druge podatke i elemente utvrđene Zakonom i drugim zakonima i propisima Komisije kojima se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

Član 22.

- (1) Kod emisije dionica putem javne ponude, Nadzorni odbor Berze je dužan najkasnije 30 dana od dana donošenja odluke podnijeti zahtjev Komisiji za odobravanje javne ponude dionica, a zatim na osnovu rješenja Komisije o odobravanju javne ponude dionica, Nadzorni odbor i Uprava Berze dužni su, svako u okviru svoje nadležnosti, preuzeti i osigurati objavljivanje i provođenje javne ponude na način, pod uslovima i rokovima utvrđenim Zakonom i drugim zakonima i propisima Komisije kojima se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.**
- (2) Kod emisije novih dionica putem zatvorene prodaje, Nadzorni odbor i Uprava Berze dužni su, svako u okviru svojih nadležnosti, preuzeti i osigurati da se takva emisija prijavi Komisiji

i provede na način, pod uslovima i u rokovima utvrđenim Zakonom i drugim zakonima i propisima Komisije kojima se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

(3) Upis i uplata dionica koje se emituju putem zatvorene prodaje vrši se putem banke depozitara, s kojom u tom cilju Berza zaključuje ugovor.

Povećanje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava

Član 22a.

(1) Ukoliko je skupština Berze usvojila posljednji godišnji finansijski izvještaj Berze zajedno sa izvještajem vanjskog revizora i Odbora za reviziju, prema kojem Berza nema gubitak ostvaren u godini na koje se ti izvještaji odnose niti neraspoređeni gubitak iz ranijih godina, te da je fond rezervi dostigao ili premašio obavezan iznos utvrđen ovim Statutom, u skladu sa zakonom, Berza može vršiti povećanje osnovnog kapitala iz vlastitih izvora sredstava koja čine:

- a. dionička premija;**
- b. najviše 50% dobiti iz prethodne poslovne godine;**
- c. dio fonda rezervi iznad obaveznog iznosa utvrđenog ovim Statutom, u skladu sa Zakonom.**

(2) Povećanje osnovnog kapitala iz vlastitih izvora sredstava, u smislu stava 1. ovog člana, Berza može vršiti primjenom slijedećih načina:

- a. povećanje nominalne vrijednosti postojećih dionica;**
- b. emisija besplatnih dionica postojećim dioničarima Berze;**

Član 22b.

(1) Odluku o povećanju osnovnog kapitala iz vlastitih izvora sredstava, na prijedlog Nadzornog odbora, donosi Skupština dioničara Berze dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica sa pravom glasa.

(2) Odluka o povećanju osnovnog kapitala iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži:

- a. ukupan iznos povećanja osnovnog kapitala, za tu svrhu korišteni iznos pojedinih izvora sredstava iz prethodnog člana ovog statuta i određuje način povećanja osnovnog kapitala u skladu sa prethodnim članom ovog statuta;**
- b. u slučaju povećanja nominalne vrijednosti postojećih dionica, iznos povećanja, nominalnu vrijednost dionica nakon povećanja i odredbu da ona važi za sve dionice Berze;**
- c. u slučaju emisije besplatnih dionica postojećim dioničarima Berze, njihov ukupan broj i nominalni iznos, te procenat ili drugu formulu čijom se primjenom na postojeći broj dionica utvrđuje broj besplatnih dionica koje pripadaju svakom dioničaru, tako da se osigurava cijeli broj dionica u svakom pojedinačnom slučaju i zbir nominalne vrijednosti svih besplatnih dionica koji odgovara ukupnom iznosu odobrenog povećanja osnovnog kapitala;**

Član 22c.

Uprava Berze dužna je prijaviti Komisiji i Registru vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Registar) povećanje osnovnog kapitala Berze izvršeno u skladu sa članom 22a. ovog statuta, a zatim podnijeti prijavu za upis

promjene iznosa osnovnog kapitala u sudski registar, najkasnije 8 dana od dana dobijanja rješenja o povećanju osnovnog kapitala u registar kod Komisije.

Uslovno povećanje osnovnog kapitala

Član 23.

- (1) Uslovno povećanje osnovnog kapitala vrši se u slučaju:
 - a. spajanja Berze sa drugim društvima;
 - b. pripajanja Berze drugim društvima, ili drugog društva Berzi;
- (2) Odluku o uslovnom povećanju osnovnog kapitala, na prijedlog Nadzornog odbora donosi skupština dioničara Berze 2/3 (dvotrećinskom) većinom ukupnog broja zastupljenih dionica sa pravom glasa.
- (3) Odluka o uslovnom povećanju osnovnog kapitala obavezno sadrži:
 - a. razloge, iznos i način uslovnog povećanja;
 - b. broj i nominalnu vrijednost zamjenjivih obveznica i obveznica sa pravom preče kupovine;
 - c. redni broj emisije i ukupan broj emitovanih zamjenjivih obveznica i obveznica sa pravom preče kupovine;
 - d. opis prava sadržanih u zamjenjivim obveznicama i obveznicama sa pravom preče kupovine;
 - e. klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica koje se mogu emitovati po osnovu uslovnog povećanja osnovnog kapitala;
 - f. rok za emisiju koji ne može biti duži od pet godina od dana donošenja odluke o uslovnom povećanju osnovnog kapitala;
 - g. cijenu zamjenjivih obveznica i obveznica sa pravom preče kupovine nakon emisije;
 - h. vrijeme početka i završetka i popis mjesta za upis i uplatu vrijednosnih papira;
 - i. ime i prezime i funkciju lica ovlaštenih za provođenje emisije;
 - j. druge elemente utvrđene Zakonom i drugim propisima Komisije kojima se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

Smanjenje osnovnog kapitala

Član 24.

Berza može smanjiti osnovni kapital, do najmanjeg iznosa osnovnog kapitala utvrđenog Zakonom o vrijednosnim papirima, radi:

- a. raspoređivanja i pokrića dijela gubitka iz poslovanja preostalog nakon prethodnog raspoređivanja i pokrića gubitka na teret dioničke premije, zadržane dobiti i fonda rezervi;
- b. prenosa dijela osnovnog kapitala u fond rezervi za pokriće budućih gubitaka u poslovanju;
- c. usklađivanja iznosa osnovnog kapitala sa promjenama vrijednosti i strukture imovine ili obima efikasnosti poslovanja Berze.

Član 25.

(1) Smanjenje osnovnog kapitala vrši se, prvo, povlačenjem vlastitih dionica koje Berza drži na dan donošenja odluke, zatim, smanjivanjem nominalne vrijednosti dionica koje drže dioničari do najnižeg iznosa utvrđenog Zakonom (podzakonskim aktima), ako u vrijeme donošenja odluke postoje emitovane dionice sa nominalnom vrijednošću većom od tog iznosa, te konačno otkupom i povlačenjem dionica koje drže dioničari.

Član 26.

(1) Odluku o smanjenju osnovnog kapitala donosi skupština dioničara Berze 2/3 (dvotrećinskom) većinom zastupljenih dionica sa pravom glasa, pri čemu ta odluka obavezno sadrži sve elemente određene Zakonom i propisima Komisije kojima se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira..

Član 27.

(1) Uprava i Nadzorni odbor Berze dužni su, svako u okviru svojih nadležnosti, preduzeti i osigurati objavljivanje odluke o smanjenju osnovnog kapitala najmanje u jednom dnevnom listu koji izlazi na teritoriji Federacije BiH, dva puta u roku od 30 dana od dana njenog donošenja, te njeno prijavljivanje Komisiji i Registru u skladu sa Zakonom i drugim zakonima te propisima kojima se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

FOND REZERVI, FOND SIGURNOSTI RASPODJELA DOBITI I POKRIĆE GUBITKA

Fond rezervi

Član 28.

(1) Berza ima fond rezervi koji iznosi 25% osnovnog kapitala Berze, a formira se izdvajanjem iz dobiti ostvarene u poslednjoj poslovnoj godini, te zadržanih dobiti iz ranijih godina i dioničke premije.

Član 29.

(1) U fond rezervi izdvaja se najmanje 10% godišnjeg iznosa neto dobiti sve dok fond rezervi ne dostigne iznos iz člana 28. ovog Statuta.

(2) Ukoliko izdvajanjima is stava 1. ovog člana fond rezervi ne dostigne visinu iz člana 28. ovog Statuta do kraja pete poslovne godine, uključujući i godinu u kojoj je u sudski registar upisano usklađivanje statusa Berze, po godšnjem obračunu za petu i svaku narednu poslovnu godinu Berza će povećati izdvajanje za ove namjene na 20% godišnjeg iznosa neto dobiti, sve dok fond rezervi ne dostigne iznos iz člana 28. ovog statuta.

Član 30.

(1) Sredstva iz fonda rezervi se, na osnovu odluke koju donosi skupština dioničara Berze, mogu koristiti za pokriće gubitka i/ili nepredviđenih troškova poslovanja u Berzi, a dio sredstava fonda rezervi iznad obaveznog iznosa iz člana 28. ovog Statuta može se koristiti za povećanje nominalne vrijednosti postojećih dionica ili emisije besplatnih dionica, u skladu sa odredbama ovog statuta i zakona te podzakonskih akata.

Fond sigurnosti

Član 31.

(1) Berza ima fond sigurnosti. Članovi Berze uplaćuju doprinose u Fond sigurnosti srazmjerno u jednakim iznosima od po 1.500,00 konvertibilnih maraka.

- (2) Članovi Berze obavezni su uplatiti doprinos u Fond sigurnosti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Statuta. U tu svrhu Berza otvara poseban račun na koji će se uplaćivati doprinosi članova za Fond sigurnosti.
- (3) Fond sigurnosti može se koristiti za plaćanje dugova članova Berze samo u slučaju prestanka članstva u Berzi, stečaja ili likvidacije člana Berze.
- (4) U slučajevima iz stava 3. ovog člana, Berza ima pravo odvojenog namirenja svojih potraživanja od člana.
- (5) Način korištenja sredstava iz fonda sigurnosti, **kriteriji za utvrđivanje iznosa fonda i način plaćanja doprinosa članova**, bliže će se regulisati posebnim aktom koji donosi nadzorni odbor.

Raspodjela dobiti

Član 32.

- (1) Dobit Berze može se rasporediti i koristiti **za isplatu dividende u iznosu najviše do 50%**, izdvajanje u fond rezervi i fond sigurnosti, ili za unapređenje svoga rada.
- (2) Odluku o rasporedu i načinu raspodjele dobiti donosi Skupština dioničara, na prijedlog Nadzornog odbora i na osnovu finansijskih izvještaja Berze, sa izvještajem vanjskog revizora i Odbora za reviziju.

Pokriće gubitka

Član 33.

- (1) Odluku o raspoređivanju i pokriću gubitka donosi skupština Berze, na prijedlog Nadzornog odbora i na osnovu godišnjih finansijskih izvještaja Berze sa izvještajem vanskog revizora i Odbora za reviziju.
- (2) Raspoređivanje i pokriće gubitka vrši se slijedećim redoslijedom i na teret:
- fonda rezervi, iznad iznosa iz člana 28. ovog statuta;
 - akumulirane dobiti;
 - osnovnog kapitala.
- (3) Raspoređivanje i pokriće gubitka na teret osnovnog kapitala vrši se njegovim smanjivanjem u skladu sa odredbama članova 24. i 25. ovog Statuta, odredbama Zakona i drugih zakona i propisa Komisije kojima se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.
- (4) Ako Berza u polugodišnjem obračunu iskaže gubitak u iznosu većem od zbira 1/3 (jedne trećine) osnovnog kapitala i obaveznog iznosa fonda rezervi iz člana 28. ovog statuta, ili tokom poslovne godine nastanu okolnosti koje ukazuju da je vrijednost imovine Berze manja ili bi do kraja iste godine mogla biti manja od iznosa obaveza, Nadzorni odbor je dužan bez odlaganja sazvati skupštinu dioničara Berze, koja na osnovu izvještaja Nadzornog odbora, sa bilansom stanja, bilansom uspjha i izvještajem vanjskog revizora i Odbora za reviziju, donosi odluku o raspoređivanju i pokriću gubitka, te uslovima i načinu nastavka poslovanja, ili odluku o prestanku Berze.

DIONICE, PRAVA DIONIČARA I KLASE DIONICA

Dionice i prava dioničara Berze

Član 34.

- (1) Dionice Berze su dematerijalizovane, nedjeljive i glase na ime.

(2) Dionice Berze u vlasništvu članova Berze ne mogu se prenositi, osim kada dioničar prestane biti član Berze.

(3) U slučaju prestanka članstva dioničara iz stava 2. ovog člana, Berza **stiče te dionice** kao vlastite dionice, te dalje postupa sa njima na način i u postupku utvrđenom ovim Statutom, Zakonom i propisima Komisije kojima se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

(4) Dionice Berze u vlasništvu dioničara Berze mogu se prenositi samo uz odobrenje Skupštine dioničara Berze i to samo društvima koje ispunjavaju uslove za sticanje dionica Berze iz člana 3. stav 4. ovog Statuta.

(5) Berza može u vidu dividende podijeliti svojim dioničarima najviše 50 % ostvarene dobiti, a preostala ostvarena dobit koristi se za unapređenje poslovanja Berze.

Klase dionica

Član 35.

(1) Berza može emitovati obične dionice i sticati vlastite dionice.

(2) Klase dionica, nominalna vrijednost i ukupan broj dionica svake klase i prava koje ona sadrže utvrđuju se odlukom o emisiji dionica, odnosno odlukom o povećanju kapitala, a svaka takva odluka zamjenjuju odgovarajuće odredbe ovog statuta i postaje njegov sastavni dio.

PRAVA SADRŽANA U OBIČNIM DIONICAMA

Učešće u radu i odlučivanju skupštine

Član 36.

(1) Dioničar ima pravo na učešće u radu i odlučivanju skupštine dioničara Berze, neposredno ili putem punomoćnika, pri čemu jedna obična dionica sadrži jedan glas, osim izbora i članova Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, kada svakoj dionici pripada broj glasova jednak ukupnom broju članova koji se biraju.

(2) Prava iz stava 1. ovog člana ostvaruje dioničar koji se na listi dioničara kod Registra nalazio 30 dana prije dana održavanja skupštine dioničara Berze, pri čemu dioničar ne može glasati o izboru organa Berze kada je on sam kandidat, niti o pitanjima i prijedlozima odluka koji se odnose na njegove obaveze i odgovornosti prema Berzi i/ili drugim dioničarima ili su vezani za njegove materijalne interese izvan i preko prava i interesa koji proizilaze iz samog vlasništva nad dionicama Berze.

Pitanja i prijedlozi za skupštinu i predlaganje kandidata za organe Berze

Član 37.

(1) Dioničar i/ili grupa dioničara sa najmanje 5% ukupnog broja dionica sa pravom glasa ima pravo pismeno predložiti pitanja i prijedloge odluka za uvrštavanje na dnevni red naredne skupštine dioničara Berze, u svako doba prije objavljivanja obavještenje za održavanje skupštine, kao i na izmjenu dnevnog reda i prijedloga odluka skupštine koja je sazvana, najkasnije osam dana od dana objavljivanja obavještenja o njenom sazivanju.

(2) Dioničar i/ili grupa dioničara sa najmanje 5% ukupnog broja dionica s pravom glasa ima pravo pismeno predložiti jednog ili više kandidata od ukupnog broja članova Nadzornog odbora i/ili Odbora za reviziju čiji izbor je uvršten u dnevni red skupštine Berze.

Zahtjev za sazivanje Skupštine dioničara

Član 38.

(1) Dioničar i/ili grupa dioničara sa više od 10% dionica sa pravom glasa ima pravo podnijeti Nadzornom odboru zahtjev za sazivanje skupštine dioničara Berze, s prijedlogom dnevnog reda, te pravo da neposredno sazove skupštinu, uz obavezu da o tome pismeno obavijesti Komisiju, u slučaju da u roku od **15** dana nakon podnošenja takvog zahtjeva Nadzorni odbor ne objavi obavještenje o sazivanju skupštine.

(2) Dioničar i/ili grupa dioničara sa više od 10% ukupnog broja dionica s pravom glasa ima pravo neposredno sazvati skupštinu dioničara Berze, bez prethodnog podnošenja zahtjeva Nadzornom odboru, u slučaju da pet mjeseci po isteku poslovne godine Nadzorni odbor nije sazvaio skupštinu radi izjašnjavanja o godišnjem izvještaju Berze, koji uključuje finansijske izvještaje i izvještaje vanjskog revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

Uvid u izvještaje i isprave Berze

Član 39.

(1) Dioničar ima pravo, neposredno ili putem punomoćnika, izvršiti uvid i uz naknadu stvarnih troškova dobiti, kopije izvještaja i isprava Berze značajnih za ostvarivanje prava na informiranost i učešće u upravljanju Berze, a posebno:

- a. statut, sa svim izmjenama i dopunama;
- b. bilanse stanja i bilanse uspjeha i izvještaje o plaćenim porezima za posljednje tri poslovne godine, i druge finansijske izvještaje koje je Berza dužna objavljivati ili dostavljati skupštini dioničara Berze, Komisiji ili drugim javnim institucijama;
- c. zapisnike skupština dioničara i Odbora za reviziju;
- d. popis članova Nadzornog odbora i Uprave Berze i drugih osoba ovlaštenih za zastupanje, ako takve postoje, sa podacima o adresi, datumu izbora ili imenovanja i periodu na koji je izabran ili imenovan, i o funkcijama koje takve osobe obaljavaju u drugim pravnim licima.

Član 40.

(1) Pravo uvida u isprave i izvještaje dioničar ostvaruje na osnovu pismenog zahtjeva koji se podnosi sekretaru Berze ili drugoj ovlaštenoj osobi, uz predočenje izvoda iz Registra o vlasništvu nad dionicama Berze i isprave za ličnu identifikaciju.

(2) Zahtjev za uvid iz stava 1. ovog člana mora se ispuniti bez odlaganja, tokom radnog vremena u prostorijama Berze.

(3) Dioničar ima pravo, od dana objavljivanja obavijesti o sazivanju Skupštine, u prostorijama Berze izvršiti uvid u finansijske izvještaje, sa izvještajima revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju i druge isprave koje se odnose na prijedlog odluka uvrštenih u dnevni red Skupštine.

Član 41.

(1) Sa podacima i ispravama o poslovanju koji su odredbama ovog statuta i drugim opštim aktima Berze utvrđeni kao poslovna tajna, dioničar mora biti upoznat prije uvida u isprave i dužan je potpisi izjavu kojom se obavezuje da će ih čuvati kao poslovnu tajnu.

Pravo dioničara na zahtjev za reviziju poslovanja

Član 42.

(1) Dioničar i/ili grupa dioničara sa najmanje 10% ukupnog broja dionica sa pravom glasa ima pravo podnijeti Odboru za reviziju zahtjev za reviziju polugodišnjeg ili godišnjeg obračuna i/ili reviziju finansijskog poslovanja.

(2) Dioničar i/ili grupa dioničara sa najmanje 20% ukupnog broja dionica sa pravom glasa imaju pravo skupštini Berze pismeno predložiti imenovanje vanskog revizora za vanredno ispitivanje svih predmeta koji se odnose na poslovanje Berze u posljednjih pet godina prije podnošenja prijedloga.

Pravo učešća u diobi imovine nakon stečaja ili likvidacije

Član 43.

(1) Dioničar ima pravo učešća u diobi imovine preostale nakon stečaja ili likvidacije Berze srazmjerno udjelu zbira nominalne vrijednosti njegovih dionica u osnovnom kapitalu Berze, u skladu sa zakonom prema kojem se provodi postupak stečaja ili likvidacije.

Vlastite dionice

Član 44.

(1) Berza ne smije direktno ili indirektno upisati vlastite dionice, niti smije davati ili garantovati avanse, zajmove ili kredite za prodaju vlastitih dionica.

(2) Berza može na osnovu odluke skupštine dioničara sticati vlastite dionice, čija nominalna vrijednost, uključujući i dionice koje je steklo lice direktno ili indirektno kontrolisano od Berze i drugo lice u svoje ime, a za račun Berze, ne premašuje 10% vrijednosti osnovnog kapitala.

(3) Sticanjem vlastitih dionica iz stava 2. ovog člana ne može se smanjiti fond rezervi iz člana 31. ovog statuta.

Član 45.

(1) Berza može na osnovu odluke Nadzornog odbora sticati vlastite dionice samo u slučaju kada je to neophodno radi spriječavanja nastupanja ozbiljne štete koja neposredno prijete Berzi **i kada dioničar Berze prestane biti član Berze.**

(2) Sticanjem vlastitih dionica na osnovu stava 1. ovog člana ne može se, zajedno sa dionicama stečenim na osnovu odluke skupštine, povećati ukupni iznos stečenih dionica iznad 10% vrijednosti osnovnog kapitala, kao ni smanjiti osnovni kapital ispod minimalnog iznosa utvrđenog zakonom niti fond rezervi ispod iznosa iz člana 28. ovog statuta.

Član 46.

„(1) Vlastite dionice iz člana 44. i 45. ovog Statuta, Berza stiće u roku od 30 dana od dana kada profesionalni posrednik izgubi status člana Berze.

(2) Ukoliko su vlastite dionice stečene po osnovu prestanka svojstva člana Berze, Berza je dužna te dionice, **najkasnije u roku od godinu dana od dana sticanja,** prodati/prenijeti novom članu **ili postojećim članovima – dioničarima,** ili smanjiti osnovni kapital u skladu sa Zakonom i drugim propisima Komisije kojima se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

(3) Cijena na osnovu koje se može izvršiti prodaja vlastitih dionica iz prethodnog stava ovog člana, određuje Uprava Berze na osnovu knjigovodstvene vrijednosti dionica.

Član 47.

- (1) Nadzorni odbor Berze je dužan u pismenom obliku obavijestiti prvu narednu skupštinu dioničara Berze o sticanju vlastitih dionica.
- (2) Obavještenje iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži razloge za sticanje, broj i nominalnu vrijednost i učešće u osnovnom kapitalu stečenih i prodatih vlastitih dionica, cijene kupljenih i prodatih dionica, uključujući najnižu i najvišu cijenu, te broj i nominalnu vrijednost vlastitih dionica i njihovo učešće u osnovnom kapitalu na početku i na kraju izvještajnog perioda.
- (3) Berza ne može ostvarivati prava sadržana u vlastitim dioncima koje drži.

Član 48.

- (1) Skupština dioničara, Nadzorni odbor i Uprava Berze dužni su, svako u okviru svojih nadležnosti, preduzeti i osigurati da se prilikom sačinjavanja i usvajanja finansijskih izvještaja vlastite dionice iskazuju i po tom osnovu donese odluku i vrše promjene u pogledu fonda rezervi i osnovnog kapitala u skladu sa odredbama Zakona i drugih zakona, propisa i standarda kojima se uređuju sačinjavanje računovodstvenih iskaza i finansijsko izvještavanje.

II UPRAVLJANJE BERZOM I VOĐENJE POSLOVANJA

Organi Berze

Član 49.

Organi upravljanja Berze su:

- a. Skupština dioničara;
- b. Nadzorni odbor;
- c. Uprava;
- d. Odbor za reviziju;
- e. Odbor za prijem u kotaciju; i
- f. Berzanska komisija.

Skupština dioničara

Član 50.

- (1) Skupštinu čine svi dioničari Berze.
- (2) Pravo učešća u radu i odlučivanju Skupštine ima dioničar koji se na listi dioničara kod Registra nalazio 30 dana prije dana održavanja Skupštine, ili posljednjeg radnog dana koji prethodi tom roku ako on pada u neradni dan.
- (3) Na prijedlog predsjedavajućeg, Skupština imenuje, dva dioničara koji ovjeravaju zapisnik.
- (4) Utvrđivanje kvoruma i rezultata glasanja na Skupštini vrši Odbor za glasanje u sastavu od tri člana koje imenuje Nadzorni odbor odlukom o sazivanju skupštine.
- (5) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora, članovi Odbora za reviziju, ~~generalni~~ direktor i članovi Uprave dužni su prisustvovati Skupštini.
- (6) Skupština se u pravilu održava u mjestu sjedišta Berze.
- (7) Skupština se saziva najmanje jednom godišnje.

Član 51.

- (1) Skupština dioničara Berze odlučuje o:
 1. povećanju i smanjenju osnovnog kapitala;
 2. emisiji novih dionica postojeće ili nove klase i emisiji obveznica i drugih dužničkih vrijednosnih papira;

3. usvajanju godišnjeg izvještaja društva, koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
 4. rasporedu dobiti;
 5. načinu pokrića gubitka;
 6. spajanju sa drugim društvima i pripajanju drugih društava dioničkom društvu ili dioničkog društva drugom društvu;
 7. podjeli dioničkog društva;
 8. prestanku dioničkog društva sa provođenjem likvidacije i o odobravanju početnog likvidacionog bilansa i završnog računa po okončanju postupka likvidacije;
 9. kupovini, prodaji, razmjeni, uzimanju ili davanju u lizing, uzimanju ili davanju kredita, i drugim transakcijama, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava, u toku poslovne godine u obimu većem od trećine knjigovodstvene vrijednosti imovine dioničkog društva po bilansu stanja na kraju prethodne godine, kao i o takvoj transakciji u manjem obimu za čije odobrenje je ovlašten nadzorni odbor, ako on takvu predloženu transakciju nije odobrio jednoglasnom odlukom;
 10. izboru odnosno imenovanju i razrješenju članova nadzornog odbora pojedinačno;
 11. izboru vanjskog revizora i izboru i razrješenju članova odbora za reviziju;
 12. osnivanju, reorganizaciji i likvidaciji supsidijarnih društava, i odobravanju njihovih statuta;
 13. naknadama članovima nadzornog odbora i odbora za reviziju;
 14. donosi Statut i Pravila Berze i njihove izmjene i dopune;
 15. izmjenama i dopunama odredaba statuta koje se ne odnose na pitanja iz tač. 1, 2, 7. i 8. ovog člana ili druga pitanja o kojima, u skladu sa zakonom ili statutom društva, skupština donosi posebne odluke čiji pravni učinak uključuje izmjenu odgovarajućih odredaba statuta društva;
 16. donosi godišnji finansijski plan Berze;
 - 17. imenuje i razriješuje arbitare sa liste Stalne arbitraže Sarajevske berze – burze;**
 18. drugim pitanjima bitnim za poslovanje dioničkog društva, u skladu sa zakonom i statutom dioničkog društva.
- (2) Skupština je dužna najkasnije šest mjeseci od završetka poslovne godine odlučiti o godišnjem izvještaju Berze koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, te o rasporedu dobiti ili načinu pokrića gubitka za tu poslovnu godinu.

Sazivanje skupštine

Član 52.

- (1) Skupštinu saziva Nadzorni odbor, po vlastitoj inicijativi, prijedlogu uprave ili zahtjevu ovlaštenih dioničara, a može je sazvati ovlaštenu dioničar ili grupa dioničara u slučajevima utvrđenim ovim statutom, zakonom i drugim propisima.
- (2) Zahtjev za sazivanje skupštine Berze u pisanom obliku, sa obrazloženjem i prijedlogom dnevnog reda mogu podnijeti Nadzornom odboru dioničari iz člana 38. ovog Statuta, član Nadzornog odbora Berze i Odbor za reviziju, a ukoliko Nadzorni odbor u roku od ~~30~~ **15** dana od dana podnošenja zahtjeva ne objavi obavještenje o sazivanju skupštine, podnosilac zahtjeva je ovlašten neposredno sazvati skupštinu i dužan je o tome pismeno obavijestiti Komisiju.
- (3) Podnosioci zahtjeva iz prethodnog stava ovlaštenu su neposredno sazvati skupštinu, bez prethodnog podnošenja zahtjeva Nadzornom odboru, u slučaju da pet mjeseci po isteku poslovne godine Nadzorni odbor nije sazvaio skupštinu radi izjašnjavanja o godišnjem

izvještaju Koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

(4) Podnosilac zahtjeva iz stava 2. ovog člana, ukoliko neposredno saziva skupštinu, može zadužiti sekretara društva da izvrši utvrđivanje sastava radnih tijela skupštine, objavljivanje obavještenja o sazivanju skupštine na način iz člana 53. ovog statuta, te da preduzme i sve druge radnje neophodne za održavanje skupštine Berze.

(5) Član Nadzornog odbora i stava 2. ovog člana ovlašten je za podnošenje zahtjeva za sazivanje skupštine u slijedećim slučajevima:

- a. kada Nadzorni odbor nije razmatrao i usvojio izvještaj Uprave o poslovanju po polugodišnjem obračunu, najkasnije 30 dana od datuma na koji se izvještaj sačinjava;
- b. kada Nadzorni odbor nije razmatrao i usvojio izvještaj Uprave o poslovanju po godišnjem obračunu, najkasnije 60 dana od datuma na koji se izvještaj sačinjava;
- c. kada član ili više članova Nadzornog odbora nisu Nadzornom odboru prijavili direktni ili indirektni interes u skladu sa odredbama ovog Statuta, Zakona i drugih propisa.

(6) Odbor za reviziju je ovlašten za podnošenje zahtjeva za sazivanje skupštine iz stava 3. ovog člana u slijedećim slučajevima:

- a. po okončanju revizije po zahtjevu dioničara ili grupe dioničara sa više od 10% dionica sa pravom glasa;
- b. po utvrđivanju nepravilnosti u radu predsjednika i članova Nadzornog odbora, generalnog direktora i izvršnih direktora.

(7) Zakazana skupština se može otkazati ukoliko dioničari sa više od 50% dionica sa pravom glasa, pismeno najave da neće prisustvovati zakazanoj skupštini.

(8) Otkazivanje održavanja skupštine se objavljuje na isti način kao i sazivanje, s tim da se obavještenje mora objaviti najmanje tri dana prije dana održavanja skupštine.

Član 53.

(1) Obavještenje o dnevnom redu, mjestu, datumu i vremenu održavanja Skupštine mora biti objavljen najmanje u jednom dnevnom listu koji se izdaje u Federaciji BiH, najkasnije **20** dana prije dana određenog za zasjedanje Skupštine.

(2) Ako je održavanje Skupštine zakazano izvan mjesta sjedišta Berze, obavijest iz stava 1. ovog člana mora biti u istom roku upućena svakom dioničaru preporučenim pismom, telefaksom ili elektronskom poštom, na adresu iz liste dioničara.

(3) Osim objavljivanja i dostavljanja obavještenja u skladu sa odredbama iz stava 1. i 2. ovog člana, Berza je dužna osigurati i dodatno objavljivanje u slučajevima, pod uslovima i na način utvrđen propisima Komisije.

Član 54.

(1) Dioničar ili grupa dioničara sa najmanje 5% ukupnog broja dionica sa pravom glasa ima pravo predložiti pitanja i prijedloge odluka za uvrštavanje na dnevni red skupštine, u svako doba prije objavljivanja obavještenja o održavanju skupštine, kao i izmjenu dnevnog reda i prijedloga odluka skupštine koja je sazvana, najkasnije osam dana od dana objavljivanja obavještenja iz člana 53. ovog Statuta.

(2) Nadzorni odbor je dužan objaviti obavještenje o prijedlozima iz stava 1. ovog člana na isti način kao i obavještenje o sazivanju skupštine.

(3) Troškove objavljivanja pojedinačnih prijedloga iz stava 2. ovog člana koji sadrže do 100 riječi snosi Berza, a za duže prijedloge troškove objavljivanja snosi predlagač.

Registracija za učešće i kvorum za odlučivanje

Član 55.

- (1) Sjednici skupštine Berze mogu prisustvovati dioničari Berze, zakonski zastupnici dioničara Berze ili punomoćnici dioničara, koji su se prijavili Odboru za glasanje, najkasnije 3 dana prije dana određenog za održavanje skupštine.
- (2) Najkasnije 30 minuta prije vremena određenog za početak skupštine, svaki dioničar i/ili punomoćnik je dužan Odboru za glasanje, odnosno ovlaštenoj osobi, predložiti ispravu za osobnu identifikaciju i predati certifikat o vlasništvu na dionici, izdat od strane Registra.
- (3) Na Skupštini mogu prisustvovati i druga lica ukoliko uz svoju prijavu dostave i odobrenje **predsjednika skupštine**.
- (4) Troškove održavanja Skupštine snosi Berza.
- (5) Utvrđivanje kvoruma na skupštini vrši Odbor za glasanje.

Član 56. SE BRIŠE

Član 57.

- (1) Skupština može odlučivati ukoliko su zastupljeni, lično ili putem punomoćnika, dioničari sa više od 50% dionica sa pravom glasa.
- (2) Ukoliko po isteku 60 minuta od zakazanog vremena početka Skupštine nije postignut kvorum za odlučivanje iz stava 1. ovog člana, Skupština se odgađa, a **sazivač skupštine** je dužan najranije za 15, a najkasnije za 30 dana od prvobitno zakazanog dana održavanja objaviti obavijest o ponovnom sazivanju Skupštine.
- (3) U slučaju iz stava 2. ovoga člana, kvorum čine dioničari sa više od trećine dionica sa pravom glasa.
- (4) **Izuzetno predsjednik skupštine može prekinuti rad skupštine najduže do 15 dana, uz utvrđivanje tačnog datuma i mjesta nastavka rada započete skupštine.**

Odbor za glasanje

Član 58.

- (1) Odbor za glasanje čini predsjednik i dva člana koje imenuje Nadzorni odbor odlukom o sazivanju skupštine.
- (2) Članovi Odbora za glasanje ne mogu biti lica koja su članovi uprave ili Nadzornog odbora Berze kao ni lica koja posjeduju 5% ili više dionica sa pravom glasa i lica koja su pod značajnim utjecajem ili kontrolom tih lica, što ne uključuje zaposlenike Berze.
- (3) U skladu sa odredbama ovog statuta, za potrebe održavanja skupštine dioničara, Odbor za glasanje je obavezan:
 - a. da utvrdi broj dionica sa pravom glasa za koje je podnesena prijava za učešće u radu i odlučivanju skupštine Berze, te najkasnije tri dana prije datuma održavanja skupštine, izvještaj o tome dostavi predsjedniku Nadzornog odbora i generalnom direktoru Berze;
 - b. da utvrdi kvorum, odnosno broj dionica sa pravom glasa koje su zastupljene na skupštini Berze, izvrši verifikaciju i utvrdi identitet lica koja prisustvuju skupštini, te prije početka zasjedanja skupštine, pismeni izvještaj o tome dostavi predsjedavajućem skupštine i zapisničaru;
 - c. da za svaku tačku dnevnog reda utvrdi rezultate glasanja i o tome podnese pismeni izvještaj predsjedavajućem skupštine i zapisničaru;
 - d. preda predsjedavajućem skupštine glasačke listiće po svakoj tački dnevnog reda.

Rukovođenje radom i zapisnik sa skupštine

Član 59.

(1) Skupštinom do izbora predsjednika Skupštine, predsjedava najstariji predstavnik dioničara ili punomoćnik dioničara kojeg utvrđuje Odbor za glasanje.

(2) Skupština većinom glasova, između prisutnih dioničara i punomoćnika dioničara, bira predsjednika skupštine i dva ovjerivača zapisnika Skupštine.

(3) **Predsjednik Skupštine** rukovodi radom skupštine i naročito:

- a. otvara sjednicu skupštine;
- b. utvrđuje pravovaljanost sazivanja skupštine;
- c. na osnovu izvještaja Odbora za glasanje, utvrđuje postojanje kvoruma za rad skupštine;
- d. proglašava pravovaljanost dnevnogreda skupštine;
- e. osigurava odvijanje skupštine prema utvrđenom dnevnom redu;
- f. na osnovu pismenog izvještaja Odbora za glasanje utvrđuje i proglašava rezultat glasanja za svaku tačku dnevnog reda;
- g. proglašava sjednicu skupštine zatvorenom; i
- h. potpisuje zapisnik.

Član 60.

(1) O radu Skupštine sačinjava se zapisnik koji obavezno sadrži :

- a. firmu i adresu sjedišta Berze;
- b. mjesto i vrijeme održavanja Skupštine;
- c. ime i prezime predsjedavajućeg, zapisničara, lica koja ovjeravaju zapisnik i članova odbora za glasanje;
- d. dnevni red;
- e. odluke;
- f. podatke o glasanju i
- g. prigovore dioničara i članova Nadzornog odbora na odluke Skupštine.

(2) Uz zapisnik se prilažu pismeni prijedlozi i izvještaji podneseni Skupštini.

(3) **Sekretar je** dužan osigurati da se zapisnik sačini u roku od 30 dana od dana održavanja Skupštine.

(4) Zapisnik potpisuju **predsjednik** Skupštine, zapisničar i lica koja ovjeravaju zapisnik.

(5) Dioničar može zahtijevati da mu se dostavi fotokopija zapisnika ili izvod iz zapisnika za sve sjednice Skupštine društva.

Član 61.

(1) Berza ima obavezu trajno čuvati zapisnike sa Skupštine, evidenciju o prisustvu i glasanju dioničara, obavijesti i pozive za Skupštinu.

Odlučivanje

Član 62.

(1) Skupština odlučuje dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa o pitanjima za koja je pojedinim odredbama Zakona o privrednim društvima izričito tako propisano, uključujući odvojeno glasanje po klasama dionica, a natpolovičnom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa, zajedničkim glasanjem svih klasa dionica, odlučuje o svim ostalim pitanjima iz svoje nadležnosti, osim izbora članova nadzornog odbora i odbora za reviziju koji se vrši u skladu sa odredbama člana 36. ovog Statuta.

(2) Skupština je dužna najkasnije šest mjeseci od završetka poslovne godine odlučiti o godišnjem izvještaju društva, koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju, te o rasporedu dobiti ili načinu pokrića gubitka za tu poslovnu godinu.

Član 63.

(1) Glasanje u Skupštini vrši se putem glasačkih listića koji sadrže firmu dioničara i broj glasova kojima raspolaže.

(2) Glasanje se vrši zaokruživanjem na glasačkom listiću odgovora "ZA" ili "PROTIV" prijedloga odluke ili imena kandidata pri izboru organa Berze.

(3) Rezultate glasanja utvrđuje odbor za glasanje.

Član 64.

(1) Nevažeći su glasovi na glasačkom listiću na kojem su zaokruženi i odgovor »za« i odgovor »protiv«, ili nije zaokružen ni jedan od tih odgovora, odnosno na kojem nije zaokruženo ni jedno ime ili su zaokružena imena većeg broja kandidata od broja članova organa Berze koji se bira, pri čemu se nevažeći glasovi uračunavaju u ukupan broj zastupljenih dionica sa pravom glasa u odnosu na koji se utvrđuje većina glasova.

Odlučivanje putem punomoćnika

Član 65.

(1) Pravo učešća u radu i odlučivanju skupštine dioničar može ostvariti i putem punomoćnika.

(2) Punomoćnik dioničara mora imati pravno valjanu punomoć za zastupanje dioničara.

(3) Punomoćnik je dužan postupati u skladu sa uputama dioničara, a ako upute nije dobio, u skladu sa razumom prosudbom najboljeg interesa dioničara – vlastodavca.

(4) Punomoćnici ne mogu biti osobe iz člana 59. ovog Statuta.

Član 66.

(1) Punomoć za učešće u radu i odlučivanju skupštine daje se u obliku pisane izjave, potpisane od strane dioničara – vlastodavca i punomoćnika i Berzi se dostavlja neposrednom predajom sekretaru Berze, ili putem pošte, faksa ili e-maila, najkasnije u roku koji je odredbama ovog statuta određen za prijavu dioničara za učešće u radu skupštine.

(2) Punomoć prestaje ako se dioničar-vlastodavac registruje za učešće i prisustvuje skupštini s izričitom iskazanom namjerom da osobno glasa, zatim izdavanjem punomoću drugoj osobi ili opozivom punomoći u obliku pisane izjave od strane dioničara – vlastodavca dostavljene Berzi u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 67.

(1) Ukoliko dioničar ili njegov punomoćnik u roku od sedam dana od dana održavanja skupštine dostavi Odboru za glasanje ovjerenu izjavu dioničara, javnu ispravu ili drugi vjerodostojan dokaz koji pobija valjanost neke punomoći na osnovu koje je obavljeno glasanje na skupštini, Odbor za glasanje će proglasiti nevažećim glasove po osnovu te punomoći i o tome pismeno obavijestiti Nadzorni odbor, koji je dužan obustaviti od izvršenja odluku za čije donošenje su odlučujući bili nevažeći glasovi, te sazvati skupštinu radi ponovnog odlučivanja o istom pitanju najkasnije 30 dana od dana prijema obavještenja Odbora za glasanje o nevažećim glasovima.

Pobijanje odluka skupštine i ništavost

Član 68.

(1) Odluka skupštine se može pobijati zbog povreda odredaba ovog statuta i/ili zakonskih odredaba o postupku za njeno donošenje, ili zbog toga što sadržaj i/ili provođenje odluke ima ili može imati za posljedicu kršenje drugih odredaba ovog statuta i/ili zakonskih odredaba i na zakonu zasnovanih prava i interesa Berze u cjelini ili njenih dioničara.

(2) Pobijanje odluke skupštine tužbom kod suda na čijem području je Berza upisana u registar društava, u roku od 60 dana od dana održavanja skupštine, može zahtijevati:

- a. dioničar koji je bio zastupljen na skupštini i čiji prigovor je unesen u zapisnik, na istu odluku i po istom osnovu;
- b. dioničar koji nije prisustvovao skupštini zbog toga što je ona sazvana protivno odredbama ovog statuta;
- c. dioničar zastupljen na skupštini čiji prijedlog ili prigovor nije pravilno unesen u zapisnik;
- d. Nadzorni odbor i Uprava i svaki član Nadzornog odbora i Uprave, ukoliko bi izvršenjem odluke počinio privredni prijestup ili krivično djelo ili bi nanio štetu Berzi.

Član 69.

Odluka Skupštine Berze ništavna je ako;

- a. skupština nije sazvana na način utvrđen članom 52. Statuta;
- b. je donesena na skupštini na kojoj nije bio zastupljen potreban broj glasova;
- c. je protivna odredbama ovog statuta, odredbama zakona i propisima Komisije;
- d. nije unesena u zapisnik;
- e. je ništavnost utvrđena odlukom Suda.

Nadzorni odbor

Član 70.

(1) Nadzorni odbor Berze čine predsjednik i četiri člana.

(2) U sastav Nadzornog odbora imenuju se:

- a. jedan zaposlenik kod emitenta, čiji vrijednosni papiri kotiraju na Berzi,
- b. jedan zaposlenik kod emitenta čiji vrijednosni papiri su uvršteni u trgovanje na slobodnom berzanskom tržištu,**
- c. jedan zaposlenik društva za upravljanje investicionim fondovima,**
- d. dva kandidata iz redova ostalih,**

(3) Za svaku od tačaka navdenih u stavu 2. ovog člana može se predložiti željeni broj kandidata, s tim što se za tačke a., b. i c. bira po jedan kandidat, za tačku d. dva kandidata.

(4) U sastav nadzornog odbora ne može se imenovati lice koje je:

- a. zaposlenik na Berzi,
- b. zaposlenik u Registru vrijednosnih papira,
- c. član organa zakonodavne, izvršne i sudske vlasti u Bosni i Hercegovini,
- d. vlasnik više od 5% vrijednosnih papira ili udjela člana Berze ili sa njima povezanih lica,
- ~~e. direktor ili član uprave drugih dioničkih društava, - BRIŠE SE~~
- f. krivično kažnjavano za radnje nespojive s dužnošću NO, te lica kojima je odlukom suda zabranjeno obavljanje dužnosti člana Nadzornog odbora,
- g. ne može obavljati aktivnosti nespojive sa principima zaštite investitora.

Član 71.

(1) Pored uslova iz člana 70. ovog Statuta za člana Nadzornog odbora će biti predložena i imenovana osoba koja ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

- najmanje VŠS-VI stepen školske spreme ekonomskog ili pravnog smjera sa najmanje 5 godina radnog iskustva u struci, ili
- najmanje VŠS-VI stepen školske spreme drugih zanimanja sa 3 godine radnog iskustva na području tržišta kapitala, ili
- najmanje završen stepen prvog ciklusa studija (Bakalaureat/Bachelor) po tzv. Bolonjskom procesu sa 5 godina radnog iskustva u struci pravnog ili ekonomskog smjera, ili 3 godine radnog iskustva na području tržišta kapitala.

(2) Pored uslova iz stava 1. ovog člana kandidat treba da ima pozitivnu reputaciju u poslovnom okruženju.“

Član 72.

(1) Članovi Nadzornog odbora učestvuju u radu Skupštine Berze bez prava odlučivanja.

(2) Naknade predsjednika i članova Nadzornog odbora objavljuju se u godišnjem izvještaju o poslovanju Berze.

Član 73.

(1) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora Berze i njihovi bliski srodnici ne mogu pojedinačno posjedovati više od 5% vrijednosnih papira čiji su emitenti članovi Berze ili s njima povezana lica i ne mogu obavljati djelatnost i provoditi aktivnosti nespojive s principom zaštite investitora.

(2) Članovi Nadzornog odbora moraju obavljati svoj posao po najvišim poslovnim i tehničkim standardima koji se očekuju od njih kao članova organa.

Član 74.

Nadzorni odbor Berze nadležan je da:

1. nadzire poslovanje Berze,
2. nadzire rad Uprave,
3. podnosi Skupštini godišnji izvještaj o poslovanju Berze,
4. imenuje Upravu Berze, **bira predsjednika Nadzornog odbora,**
5. imenuje članove Odbora za prijem vrijednosnih papira na Berzu,
6. imenuje članove Berzanske komisije,
7. daje saglasnost na opšta akta Berze,
8. donosi etički kodeks za upravu,
9. može pregledati i provjeravati knjige i dokumentaciju Berze, njenu kasu i druge stvari,
10. odobrava zaključenje poslova u toku poslovne godine u obimu od 15% do 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine Berze,
11. zaključuje ugovore sa pojedinim članovima Uprave u kojima su određena njihova prava i obaveze,
12. donosi odluke o isključenju iz poslovanja člana Berze i fizičke osobe ovlaštene za obavljanje poslova posredovanja u prometu vrijednosnim papirima, onda kada je to propisano Pravilima Berze i na način koji se uređuje tim Pravilima,

13. donosi odluku o usvajanju izvještaja Uprave u slučajevima određenim zakonom,
14. može bilo kada od Uprave tražiti izvještaje o bilo kojem pitanju povezanom sa poslovanjem Berze koje značajnije utiče ili se očekuje da će značajnije uticati na položaj Berze,
15. najviše za period od jedne godine može imenovati pojedinog člana za zamjenika člana Uprave koji je odsutan ili spriječen,
16. može odrediti da je za zastupanje ovlašten pojedini član Uprave,
17. za svaku tačku dnevnog reda o kojoj bi trebalo da donese odluku Skupština, zajedno sa Upravom (a za izbore članova Nadzornog odbora i revizora sam) pripremi prijedlog rješenja, te razmatra i utvđuje prijedlog Pravila Berze,
18. odobrava izdavanje novih dionica u skladu sa ZPD,
19. donosi odluku o žalbama protiv rješenja Odbora za prijem, osim ako je zakonom ili Statutom u pojedinim slučajevima predviđen drugi žalbeni organ,
20. na prijedlog Uprave donosi Tarifu Berze što uključuje visinu provizija za sve poslove zaključene na Berzi, visinu takse za vrijednosne papire koji kotiraju na Berzi, te visinu pristupnine i godišnje članarine za članove Berze, te druge naknade za usluge Berze,
21. određuje visinu naknade članovima Berzanske komisije,
22. odlučuje o žalbama protiv rješenja Uprave ako za to nije određena nadležnost drugog organa, u skladu sa Pravilima Berze;
23. proučava izvještaje o poslovanju Berze i daje Upravi prijedloge za uklanjanje konstatiranih nepravilnosti,
24. predlaže način korištenja profita za unapređenje rada Berze i način pokrića gubitaka,
25. odobrava kupovinu, prodaju, zamjenu, uzimanje u lizing i druge transakcije imovinom, u toku poslovne godine u obimu od 15% do 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine Berze,
26. odobrava pozajmice članovima Berze u skladu sa tačkom 26. ovog člana,
27. imenuje predsjednike i članove Odbora za naknade i Odbora za imenovanje,
28. obrazuje povremene komisije i utvrđuje njihov sastav i zadatke,
29. saziva Skupštinu i
- 30. razmatra i donosi druge odluke za koje je nadležna po zakonu, Statutu i drugim podzakonskim aktima.**

Član 75.

(1) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora imenuju se istovremeno na period od 4 godine, s tim da po isteku perioda od dvije godine od dana imenovanja, skupština Berze glasa o povjerenju članovima Nadzornog odbora.

(2) Isto lice može biti imenovano za predsjednika ili člana Nadzornog odbora više puta bez ograničenja.

(3) Izuzetno od stava 1. ovog člana, članu Nadzornog odbora koji je imenovan umjesto razriješenog člana, kada se ne razriješava cijeli Nadzorni odbor, mandat traje do isteka mandata članova Nadzornog odbora koji su imenovani prilikom imenovanja cijelog Nadzornog odbora, a nijesu razriješeni.

(4) Mandat traje kao u stavu 3. ovog člana i kada se sukcesivno razriješe svi članovi Nadzornog odbora koji su imenovani prilikom imenovanja cijelog Nadzornog odbora.

(5) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora upisuju se u registar emitenata kod Komisije.

Član 76.

(1) Predsjednik i član Nadzornog odbora i drugih tijela Berze ne može istovremeno biti član organa zakonodavne, izvršne i sudske vlasti Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, kantona i opštine, član Nadzornog odbora i direktor pravnog lica s većinskim državnim kapitalom.

Član 77.

- (1) Predsjednik i član Nadzornog odbora ne može biti lice:
- a. koje je osuđivano za krivično djelo i privredni prestup, nespojiv s dužnošću u Nadzornom odboru, 5 godina od dana pravosnažnosti presude, isključujući vrijeme zatvorske kazne;
 - b. kojem je presudom suda zabranjeno obavljanje aktivnosti u nadležnosti Nadzornog odbora;
 - c. starije od **65** godina na dan imenovanja;
 - d. koje je već predsjednik ili član nadzornog odbora u tri druga društva.
- (2) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora dužni su dostavljati Berzi ažurne podatke o:
- a. profesionalnoj kvalifikaciji i članstvu u profesionalnim tijelima;
 - b. kompletnoj radnoj biografiji i relevantnom iskustvu;
 - c. ažurnoj listi firmi u koje je investirao/la;
 - d. ažurnoj listu firmi u kojoj obavlja neku od funkcija.

Član 78.

(1) Dioničar i/ili grupa dioničara sa 5% dionica sa pravom glasa mogu predložiti jednog ili više kandidata za izbor članova Nadzornog odbora, dostavljanjem Nadzornom odboru Berze pismenog prijedloga sa dokazima o ispunjavanju uslova iz člana 70. stav 2. tačke a., b., c. i d. ovog statuta, te nepostojanju smetnji za izbor iz ovog statuta, najkasnije osam dana od dana objavljivanja obavještenja o sazivanju skupštine u čiji dnevni red je uvršten izbor članova Nadzornog odbora.

(2) Ako u roku iz stava 1. ovog člana ovašteni dioničari nisu predložili kandidate u broju koliko se bira članova Nadzornog odbora, kandidate će predložiti Nadzorni odbor Berze.

Član 79.

(1) Članovi Nadzornog odbora se biraju glasanjem u skladu sa članom 36. ovog Statuta, pri čemu svakoj običnoj dionici pripada broj glasova jednak broju članova koji se biraju, tako da se ukupan broj glasova koji nosi svaki glasački listić raspoređuje ravnomjerno na sve kandidate čija imena su zaokružena na istom listiću, te se kandidati koji slijede po najvećem broju dobijenih glasova proglašavaju se za članove Nadzornog odbora.

(2) Za izbor članova nadzornog odbora iz člana 70. stav 2. tačke a., b., c. i d. sačinjavaju se posebni glasački listići za svaku od navedenih tačaka (a., b., c. i d.) sa naznakom koliko se kandidata bira za pojedinu navedenu tačku, **koji se sačinjavaju na način da isto odražava regionalnu zastupljenost i etnički sastav zaposlenih, te regionalnu zastupljenost emitenata.**

(3) **Na prvoj konstituirajućoj sjednici Nadzornog odbora, koju u roku od 15 dana od dana održavanja skupštine dioničara saziva sekretar Berze, nadzorni odbor, Nadzorni odbor jednog od svojih članova bira za predsjednika Nadzornog odbora.**

(4) **Nadzorni odbor može razriješiti člana Nadzornog odbora sa dužnosti predsjednika, uz istovremeno imenovanje jednog od svojih članova za predsjednika Nadzornog odbora.**

(4) Predsjednik i svaki član Nadzornog odbora pojedinačno zaključuju ugovor sa Berzom koji je prethodno odobren od strane skupštine, a u ime Berze potpisuje ga direktor, kojim se uz osnovna ovlaštenja i odgovornosti utvrđuju prava u pogledu vrste, kriterija i visine naknade za obavljanje dužnosti predsjednika, odnosno članova Nadzornog odbora.

(5) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora dužni su u vršenju svojih obaveza postupati savjesno odnosno sa potrebnom pažnjom, u skladu sa ovim statutom, Zakonom i drugim propisima, kao i lojalno prema Berzi, a u interesu Berze i njenih dioničara.

Član 80.

(1) Skupština može razriješiti predsjednika i članove Nadzornog odbora i prije isteka perioda na koji su imenovani:

- a. kada nadzorni odbor ili pojedini član izgubi povjerenje dioničara;**
- b. kada skupština odbije usvojiti godišnji izvještaj Berze, koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaj revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;**
- c. kada prestanu da postoje propisani uslovi na osnovu kojih je izabran;
- d. kada skupština utvrdi odgovornost predsjednika i članova nadzornog odbora za štetu koju je pretrpjela Berza zbog razlog iz člana 85. ovog statuta;**
- e. u slučaju da nije u mogućnosti ili ne vrši funkciju člana Nadzornog odbora;
- f. kada podnese ostavku na članstvo u Nadzornom odboru.

(2) Prijedlog za smjenu člana Nadzornog odbora prije isteka mandata može dati svaki dioničar Berze u skladu sa ovim statutom, zakonom i drugim propisima Komisije.

(3) Prijedlog za smjenu članova Nadzornog odbora prije isteka mandata mora sadržavati valjano obrazloženje, zasnovano na pozitivnim propisima.

(4) Prijedlog za razriješenje člana Nadzornog odbora mora istovremeno sadržavati i prijedlog kandidata za to mjesto.

Član 81.

(1) Za održavanje sjednice Nadzornog odbora potreban je kvorum od 2/3 ukupnog broja članova.

(2) U slučaju da 2/3 ne predstavlja cijeli broj, 2/3 se zaokružuje na prvi manji cijeli broj.

(3) Nadzorni odbor donosi odluke većinom glasova prisutnih članova.

(4) Predsjednik i član Nadzornog odbora ne može glasati o pitanjima koja se odnose na njega lično.

Član 82.

(1) Sjednici Nadzornog odbora obavezni su prisustvovati direktor, izvršni direktori i sekretar Berze.

(2) Lica koja nisu članovi Nadzornog odbora mogu prisustvovati sjednici samo na osnovu pismenog poziva predsjednika Nadzornog odbora.

(3) Nadzorni odbor donosi odluku na sjednicama koje se sazivaju u skladu sa poslovníkom o radu Nadzornog odbora.

Član 83.

(1) Sjednica Nadzornog odbora održava se najmanje jednom u tri mjeseca.

(2) Sjednicu Nadzornog odbora saziva predsjednik Nadzornog odbora.

(3) Predsjednik Nadzornog odbora dužan je sazvati sjednicu na zahtjev direktora Berze ili dva člana Nadzornog odbora, najkasnije 14 dana od podnošenja zahtjeva, a u protivnom sjednicu je ovlašten sazvati podnosilac zahtjeva.

(4) Pismeni poziv za sjednicu Nadzornog odbora, u kojem su naznačeni mjesto, datum održavanja, vrijeme početka i dnevni red sjednice dostavlja se članovima Nadzornog odbora najkasnije 14 dana prije održavanja sjednice.

(5) U hitnim slučajevima, radi donošenja odluka važnih za normalno funkcionisanje Berze, rok iz stava 4. ovog člana može biti i kraći.

(6) Uz poziv za sjednicu dostavljaju se materijali za svaku tačku dnevnog reda.

Član 84.

(1) O radu na sjednici Nadzornog odbora se vodi i sačinjava zapisnik. Zapisnik vodi i sačinjava sekretar Berze ili druga službena osoba koju on odredi, uz obavezu da se zapisnik dostavi na odobrenje predsjedniku Nadzornog odbora u roku od pet dana od dana održavanja sjednice.

(2) Izvornik odobrenog zapisnika potpisuju osoba koja ga je sačinila i predsjednik Nadzornog odbora, a sekretar Berze obavezan je kopije potpisanog zapisnika dostaviti članovima Nadzornog odbora i Uprave najkasnije osam dana od dana održavanja sjednice.

(3) U slučajevima i pitanjima za koje je prema odredbama ovog statuta, Zakona ili drugih propisa obavezno sačinjavanje odluke Nadzornog odbora u pismenom obliku, sekretar Berze dužan je na osnovu prijedloga usvojenih na sjednici i zapisnika takvu odluku sačiniti i u potrebnom broju primjeraka dostaviti na potpis predsjedniku Nadzornog odbora, najkasnije tri dana od dana prijema potpisanog zapisnika sa sjednice Nadzornog odbora, a zatim potpisanu odluku bez odlaganja dostaviti direktoru i/ili članovima Uprave odgovornim za njeno izvršenje.

(4) Sekretar berze dužan je osigurati da se odluke iz stava 3. ovog člana čuvaju trajno, a izvornik zapisnika i pismena izjašnjenja članova Nadzornog odbora pet godina od dana održavanja sjednica Nadzornog odbora.

Član 85.

(1) Berza ima pravo na naknadu štete u slučaju kada predsjednik i članovi Nadzornog odbora postupaju suprotno odredbama ovog statuta, Zakona i drugih propisa kojima se uređuje njihov rad, **odnosno ako svojim radom svjesno ili krajnjom nepažnjom djeluju protivno Ustavu, zakonu, statutu i drugim aktima Berze, zbog čega može nastati šteta Berzi.**

(2) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora, čije je neizvršavanje ili neuredno izvršavanje obaveza nanijelo štetu dioničarima i/ili Berzi neograničeno solidarno odgovaraju za štetu.

(3) Zahtjev za naknadu štete u skladu sa odredbama iz stava 1. i 2. ovog člana mogu postaviti Uprava ili dioničar sa najmanje 5% običnih dionica.

Uprava Berze

Član 86.

(1) Uprava rukovodi radom i poslovanjem, zastupa i predstavlja Berzu i odgovara za zakonitost njenog poslovanja.

(2) Upravu čine direktor i izvršni direktori sektora trgovine i nadzora, sektora informatičkih tehnologija, te pravnog sektora, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

(3) Ukoliko izvršni direktori nisu imenovani Upravu čini direktor.

(4) Mandat članova Uprave je četiri godine.

- (4) U vršenju svojih ovlaštenja uprava je obavezna djelovati u najboljem interesu Berze i dioničara.
- (5) Za rad Uprave odgovoran je direktor.

Član 87.

- (1) Direktora, na prijedlog predsjednika ili najmanje dva člana Nadzornog odbora imenuje i razriješava Nadzorni odbor Berze.
- (2) Mandat direktora je 4 godine.
- (3) Isto lice može biti imenovano za direktora više puta, bez ograničenja.
- (4) Položaj, ovlaštenja, odgovornosti i prava direktora uređuju se Ugovorom između direktora i Nadzornog odbora.
- (5) Komisija za vrijednosne papire Federacije BiH daje saglasnost na imenovanje direktora Berze.**

Član 88.

- (1) Izvršni direktori organizuju rad, zastupaju i predstavljaju Berzu i odgovaraju za zakonitost poslovanja u poslovima i obimu utvrđenim pismenim aktom direktora.
- (2) Izvršne direktore imenuje i razriješava Nadzorni odbor na prijedlog direktora, za period za koji je imenovan direktor.
- (3) Isto lice može biti imenovano za izvršnog direktora više puta, bez ograničenja.
- (4) Plaća i druga materijalna prava izvršnog direktora uređuju se ugovorom između direktora i izvršnog direktora, uz prethodno odobrenje Nadzornog odbora.

Član 89.

- (1) Za direktora i izvršne direktore može biti imenovana osoba koja ima visoku stručnu spremu sa odgovarajućim radnim iskustvom definisanim opštim aktima Berze.
- (2) Nadzorni odbor može utvrditi posebne uslove i dodatne zahtjeve koje mora ispunjavati kandidat za direktora ili izvršnog direktora.

Član 90.

- (1) Mandat direktora i/ili izvršnih direktora može prestati prije isteka perioda za koji je imenovan, razriješenjem **na osnovu** odluke Nadzornog odbora Berze, podnošenjem ostavke ili sporazumno.
- (2) U slučaju razriješenja članova Uprave Berze prije isteka mandata na koji su imenovani shodno se primjenjuju odredbe člana 80. ovog Statuta.**

Član 91.

- (1) Direktor pismeno ovlašćuje jednog od izvršnih direktora ili sekretara da ga zamjenjuje u slučaju spriječenosti i utvrđuje ovlaštenja.

Član 92.

- (1) Ukoliko **Uprava ili neko od članova Uprave** podnese ostavku dužan je nastaviti obavljanje poslova u otkaznom roku koji utvrđuje Nadzorni odbor i koji ne može biti kraći od 30 dana.

Član 93.

- (1) Članovi Uprave su dužni, ažurno dostavljati Berzi sljedeće:
- a. dokaze o profesionalnoj kvalifikaciji i članstvu u profesionalnim tijelima;

- b. kompletna radna biografija i relevantno iskustvo, kao i svaku promjenu u radnoj biografiji;
- c. listu firmi u koje je investirao/la.

Član 94.

(1) Uprava je nadležna da:

- 1) na zahtjev Skupštine priprema mjere iz nadležnosti Skupštine;
- 2) priprema ugovore i druge akte za čije je važenje potrebna saglasnost Skupštine ili Nadzornog odbora;
- 3) izvršava rješenja koja usvaja Skupština;
- 4) daje prijedloge zaključaka Skupštine;
- 5) daje dioničarima na Skupštini povjerljive informacije o predmetima Berze koji su na dnevnom redu;
- 6) izvještava Nadzorni odbor o planiranoj poslovnoj politici i drugim načelnim pitanjima poslovanja, o odvijanju poslovanja, naročito finansijskom stanju, o poslovima koji mogu značajno utjecati na finansijsko stanje, o drugim pitanjima važnim za poslovanje Berze, ako nadzorni odbor tako traži;
- 7) podnosi Nadzornom odboru izvještaje o poslovanju po polugodišnjem i godišnjem obračunu, sa bilansom stanja i bilansom uspjeha i izvještajem revizije;
- 8) objavljuje emisioni iznos novih dionica;
- 9) donosi odluku o prijemu novih članova na Berzu;
- 10) donosi odluku (privremena mjera) o privremenom isključenju poslovanja člana Berze na period najviše do deset (10) dana;
- 11) donosi odluku (privremena mjera) o privremenom isključenju iz poslovanja fizičkog lica, ovlaštenog za obavljanje poslova posredovanja u prometu vrijednosnim papirima koje zastupa člana Berze, na period najviše do deset (10) dana;
- 12) donosi odluku o privremenom zaustavljanju poslovanja na Berzi sa pojedinim vrijednosnim papirom;
- 13) donosi odluku o isključenju vrijednosnog papira iz slobodnog tržišta, saglasno odredbama Pravila Berze;
- 14) predlaže Tarifu Berze, koju donosi Nadzorni odbor, što uključuje visinu provizija za sve poslove zaključene na Berzi, visinu takse za vrijednosne papire koji kotiraju na Berzi, te visinu pristupnine i godišnje članarine za članove Berze, te druge naknade za usluge Berze;
- 15) zaključuje ugovore o zaposlenju sa uposlenim na Berzi;
- 16) brine se o nesmetanom radu Berze;
- 17) organizira i nadzire poslovanje na Berzi i poduzima odgovarajuće mjere prema prekršiocima u skladu sa Pravilima Berze;
- 18) izvještava Komisiju u skladu sa zakonom i drugim propisima;
- 19) odobrava kupnju, prodaju, zamjenu, uzimanje u lizing i druge transakcije imovinom u toku poslovne godine u visini do 15% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine Berze;
- 20) daje prijedloge Nadzornom odboru za donošenje opštih i pojedinačnih akata koji omogućavaju: da reguliše, olakša i unaprijedi promet sa vrijednosnim papirima i drugim finansijskim instrumentima, da obezbijedi otvoreno, javno, ravnopravno, efikasno i ekonomično tržište vrijednosnih papira, da omogući poštovanje pravičnih principa i sprovođenje poštene i korektnne procedure na organizovanom tržištu;
- 21) razmatra i donosi odluke o svim drugim pitanjima za koja je nadležna po zakonu, drugim propisima, statutu i općim aktima Berze.

(2) Odluke Uprave unose se u knjigu odluka Uprave. Odluke se u knjigu unose po godinama i moraju biti numerisane. Knjiga odluka Uprave čuva se u prostorijama Berze u sjedištu Berze.

(3) Članovi Uprave dužni su obavjestiti Nadzorni odbor, a uposleni Upravu o postojanju konflikta interesa u pojedinim predmetima poslovanja ili o riziku postojanja istih.

Sekretar Berze

Član 95.

(1) Berza ima sekretara koga imenuje Nadzorni odbor na prijedlog ~~generalnog~~ direktora Berze za isti period za koji je imenovan ~~generalni~~ direktor Berze, koji može istovremeno biti imenovan i za izvršnog direktora Pravnog sektora Berze.

(2) Za sekretara može biti imenovana osoba koja je diplomirani pravnik i ima najmanje tri godine profesionalnog iskustva u oblasti poslovnog prava, a Nadzorni odbor može utvrditi i dodatne zahtjeve koje mora ispunjavati kandidat za sekretara.

(3) Položaj, ovlaštenja, odgovornosti i prava sekretara uređuju se ugovorom između direktora i sekretara, uz prethodno odobrenje Nadzornog odbora.

Član 96.

(1) Sekretar Berze je odgovoran za pravno-stručnu pripremu, podršku i praćenje u organizaciji i zakonitom provođenju postupaka sazivanja i odlučivanja skupštine Berze, sjednica Nadzornog odbora, Odbora za reviziju, Uprave, kao i drugih odbora i/ili stručnih komisija imenovanih od Nadzornog odbora ili Uprave za pripremu prijedloga i/ili provođenje odluka.

(2) Sekretar Berze je obavezan prisustvovati skupštini i sjednicama Nadzornog odbora i Uprave i pri tome je dužan svaki od navedenih organa i osobu koja rukovodi njegovim radom upozoriti na svaku povredu postupaka i procedura propisanih ovim statutom, Zakonom, propisima Komisije, odlukama skupštine i aktima Nadzornog odbora i Uprave Berze, odmah po saznanju o tim povredama, a kada ocijeni da upozorenje nije uvaženo ili neće biti dovoljno za otklanjanje uočenih nepravilnosti ili nedostataka, dužan je o tome odmah pismeno obavijestiti ~~generalnog~~ direktora Berze i predsjednika Nadzornog odbora, u skladu sa okolnostima.

(3) Vršanjem dužnosti iz stava 2. ovog člana sekretar Berze ne preuzima odgovornost koja po ovom statutu, Zakonu, ili drugim propisima pripada organima Berze i/ili osobama koje rukovode radom tih organa za zakonitost rada i odluka tih organa i postupanja tih osoba, niti se time drugi organi i/ili osobe u Berzi oslobađaju obaveze da upozore na povrede propisanih postupaka i procedura, ako takvu obavezu imaju po ovom statutu, Zakonu ili drugim propisima.

Član 97.

(1) Sekretar Berze odgovoran je i za:

- a. vođenje registra zapisnika skupštine i Nadzornog odbora Berze, sa dokumentima koji su u vezi sa dnevnim redom skupštine i nadzornog odbora;
- b. pribavljanje liste dioničara kod Registra, za sazivanje i održavanje skupštine Berze i u druge svrhe u skladu sa ovim statutom, zakonom i propisima Komisije;
- c. sačinjavanje i distribucija ovlaštenim osobama odluka skupštine Berze, zapisnika i odluka Nadzornog odbora;
- d. čuvanje drugih dokumenata, izuzev finansijskih izvještaja;
- e. obezbjeđivanje uvida dioničara u isprave Berze u skladu sa odredbama ovog statuta.

Odbor za reviziju

Član 98.

(1) Berza ima Odbor za reviziju koji sačinjava predsjednik i dva člana, koje bira i razrješava skupština Berze na način propisan ovim statutom za izbor i razrješavanje predsjednika i članova Nadzornog odbora.

(2) Odbor za reviziju je dužan izvršiti reviziju polugodišnjeg i godišnjeg obračuna i reviziju finansijskog poslovanja Berze na zahtjev dioničara s najmanje 10% dionica s pravom glasa, i o tome dostaviti izvještaj skupštini i nadzornom odboru, najkasnije osam dana po okončanju revizije.

(3) Dioničar koji zahtjeva reviziju dužan je nadoknaditi troškove revizije osim ako Skupština ne odluči drugačije.

(4) Odbor za reviziju je ovlašten i odgovoran za pripremu i predlaganje procedura koje treba da minimiziraju rizik od prekršaja i prijestupa, za osiguranje i nadzor primjene računovodstvenih standarda i za predlaganje računovodstvenih politika.

(5) Odbor za reviziju je ovlašten da saraduje sa vanjskim revizorom, bez posredovanja Nadzornog odbora i Uprave Berze, kao i za angažovanje finansijskih i drugih stručnjaka izvan Berze.

Član 99.

(1) Odbor za reviziju ovlašten je zahtjevati sazivanje sjednice Nadzornog odbora i Skupštine kada smatra da su ugroženi interesi dioničara ili utvrdi nepravilnosti u radu predsjednika ili članova Nadzornog odbora, generalnog direktora ili članova Uprave.

Član 100.

(1) Predsjednik i član Odbora za reviziju ne može biti član nadzornog odbora i Uprave, zaposlen niti imati direktni ili indirektni finansijski interes u Berzi, izuzev plaće po osnovu te funkcije.

(2) Naknada i druga prava članova Odbora za reviziju uređuju se ugovorom, koji na osnovu odluke skupštine u ime Berze potpisuje generalni direktor pojedinačno sa svakim od njih.

(3) Predsjednik i član Odbora za reviziju su dužni Berzi dostavljati ažurnu listu firmi u koje je investirao/la.

Odbor za prijem vrijednosnih papira u kotaciju Berze

Član 101.

(1) Berza ima Odbor za prijem vrijednosnih papira u kotaciju Berze (u daljem tekstu: Odbor za prijem) koji odlučuje o prijemu vrijednosnih papira u kotaciju na Berzu na osnovu kriterija koji se definišu u Pravilima Berze.

Član 102.

(1) Odbor za prijem ima 5 članova.

(2) Četiri člana Odbora za prijem imenuje Nadzorni odbor za period od 4 godine s mogućnošću ponovnog imenovanja, a jednog redovnog člana koji je zaposlen na berzi imenuje Uprava.

(3) Za člana Odbora za prijem može biti imenovana osoba koja ima visoku stručnu spremu i koja je priznati stručnjak na području finansija ili privrednog prava.

(4) Članovi Odbora za prijem, na prvoj sjednici, iz svojih redova, biraju predsjednika.

Član 103.

(1) Odbor za prijem prima i razmatra zahtjev emitenta za prijem vrijednosnih papira u kotaciju, odnosno njegovog zastupnika i od njega traži eventualne dodatne materijale i podatke, te prema potrebi obavlja savjetovanja sa nezavisnom stručnom ustanovom.

Član 104.

(1) Odbor za prijem donosi odluku o prijemu/isključenju vrijednosnih papira u kotaciju Berze.

Član 105.

(1) Odbor za prijem donosi odluku o isključenju vrijednosnih papira koji kotiraju na Berzi.

(2) Prigovor protiv takvog rješenja može podnijeti emitent isključenog vrijednosnog papira u roku od osam dana po danu uručenja rješenja, Komisiji za vrijednosne papire. Prigovor ne spriječava izvršenje rješenja.

(3) Odbor za prijem mora isključenje javno objaviti.

(4) Pravilima Berze se detaljnije reguliše način rada Odbora za prijem vrijednosnih papira u kotaciju.

Berzanska Komisija

Član 106.

(1) Pri Berzi funkcioniše Berzanska Komisija koja odlučuje po postupku za utvrđivanje postojanja kršenja odredbi Pravila Berze i utvrđivanja odgovornosti počinioca prekršaja, te prekršiocima izriče mjere utvrđene Pravilima Berze.

Član 107.

(1) Berzanska Komisija ima predsjednika i dva člana **te tri zamjenika člana** koje imenuje Nadzorni odbor Berze na mandatni period od četiri godine, sa mogućnošću ponovnog izbora.

(2) Za člana **i zamjenika člana** Berzanske Komisije imenuje se:

- a. jedan predstavnik Nadzornog odbora Berze;
- b. jedan predstavnik Samoregulirajuće organizacije profesionalnih posrednika u prometu vrijednosnih papira;
- c. jedan predstavnik Uprave Berze;

(3) Mandat članu **i zamjeniku člana** Berzanske Komisije može prestati prije isteka mandatnog perioda u slučaju:

- a. opoziva od strane Nadzornog odbora Berze;
- b. prestankom postojanja nekog uslova na osnovu kojih je imenovan; i
- c. podnošenjem ostavke u članstvo Berzanske Komisije.

(4) Pravilima Berze se detaljnije reguliše postupak rada Berzanske Komisije.

Berzanska arbitraža

Član 108.

(1) Pri Berzi djeluje berzanska arbitraža.

(2) Sporove koji nastanu pri poslovanju na Berzi ~~ili na slobodnom tržištu~~ u vezi sa vrijednosnim papirima, učesnici mogu rješavati pred Berznom arbitražom.

(3) Berzna arbitraža je nadležna i za rješavanje drugih sporova u vezi sa poslovima sa serijskim vrijednosnim papirima ako se strane u sporu tako dogovore.

Član 109.

(1) Arbitre berzanske arbitraže, na prijedlog uprave imenuje **Skupština** Berze.

(2) **Skupština** potvrđuje spisak stalnih arbitara Berzne arbitraže, te arbitara koji mogu biti izabrani za predsjednike vijeća.

(3) Mandat arbitara traje 4 godine.

(4) Arbitraža donosi odluku u vijeću od tri arbitra. Svaka od strana imenuje jednog arbitra, a tako izabrani arbitri zatim zajedno izaberu predsjednika vijeća. U slučaju da se ne mogu dogovoriti o predsjedniku vijeća, izabire ga predsjednik arbitraže.

(5) O sporu može odlučivati i arbitar pojedinac ako se strane u sporu tako dogovore.

Član 110.

(1) Za razrješavanje sporova se naplaćuje posebna taksa po tarifi koju odredi Nadzorni odbor.

(2) Odluka Berzne arbitraže je konačna i protiv nje nema žalbe.

ČLANSTVO NA BERZI

Članovi Berze

Član 111.

(1) Članovi Berze su pravna lica ovlaštena za obavljanje poslova posredovanja u prometu vrijednosnim papirima (profesionalni posrednici).

(2) **Članstvo na berzi se može steći prijemom u članstvo berze od strane nadležnog organa Berze.**

(3) Statutom i Pravilima Berze uređuju se postupak prijema u članstvo i prestanka članstva na Berzi.

Član 112.

(1) **Članovi Berze mogu biti brokersko-dilerska društva i ovlaštene banke (u daljem tekstu: profesionalni posrednici), koji za obavljanje poslova sa vrijednosnim papirima moraju da ispunjavaju i slijedeće uslove:**

- a. imati dozvolu Komisije **kojom je ovlašten za obavljanje poslova prometa vrijednosnim papirima u skladu sa ZTVP, podzakonskim aktima i Pravilima Berze,**
- b. **ukoliko član želi biti i dioničar Berze,** na odgovarajući način, prema uputstvima Berze garantovati plaćanje za otkup odgovarajućeg broja dionica Berze,
- c. **uplatiti odgovarajući iznos novčanih sredstava u fond sigurnosti Berze u skladu sa ovim statutom;**
- d. uplatiti jednokratnu pristupninu za sticanje članstva, godišnju članarinu za održavanje članstva i ostale takse i naknade određene tarifom Berze, **te kao sredstvo obezbjeđenja plaćanja obaveza prema Berzi dostaviti bjanko mjenicu;**
- e. biti adekvatno opremljeni za uključenje u BIS i
- f. ispunjavati druge uslove, **posjedovati dozvole i saglasnosti** koje određuju ZTVP, **podzakonska akta** i Pravila Berze.

(2) Članovi Berze su dužni permanentno ispunjavati uslove iz stava 1. ovog člana.

(3) **Svakog člana Berze koji ne ispunjava svoje obaveze iz tačke d. stava 1. ovog člana, u periodu dužem od 6 (šest) mjeseci od momenta nastanka obaveze, Uprava Berze će obavezno isključiti iz poslovanja do ispunjenja svojih obaveza.**

(4) **Broj članova Berze nije ograničen.**

(5) **Svi članovi Berze su ravnopravni u ostvarivanju svojih prava i obaveza.**

(6) **Članstvo na Berzi se ne može steći sukcesijom.**

Član 113.

- (1) Berza je dužna primiti u članstvo profesionalnog posrednika koji za to ispunjava uslove u roku od **15** dana od dana od prijema zahtjeva.
- (2) Članstvo na Berzi prestaje:
 - a. dobrovoljnim istupanjem;
 - b. oduzimanjem dozvole profesionalnog posrednika;
 - c. na osnovu odluke Berzanske Komisije izricanjem mjere isključenja iz članstva zbog kršenje Pravila;
 - d. isključenjem na osnovu odluke **nadležnog organa** Berze zbog neispunjavanja obaveza propisanim Statutom i Pravilima Berze;
 - e. likvidacijom, odnosno prestankom postojanja člana.
- (3) Članovi Berze usvajanjem ovog Statuta preuzimaju obavezu poštivanja svih pravila koje propiše organi Berze i usvajaju nadležnost organa Berze za donošenje odluka o njihovim pravima u vezi sa članstvom na Berzi i poslovanjem na njoj.

Član 114.

- (1) O prijemu u članstvo na Berzi odlučuje Uprava.
- (2) Po izdavanju rješenja o prijemu u članstvo novi član, **koji želi postati i dioničar**, je obavezan sa Berzom zaključiti ugovor kojim se uređuju međusobna prava i obaveze u slučaju prestanka statusa člana Berze, u kom slučaju Berza stiče dionice bivšeg člana kao vlastite, shodno članu 230. Zakona o privrednim društvima.
- (3) O isključenju člana iz poslovanja na Berzi se odlučuje saglasno odredbama ovog Statuta i Pravila Berze, odredbama ZTVP-a i drugih propisa donesenih od strane Komisije.

Član 115.

- (1) Novi član Berze, **koji želi biti i dioničar Berze**, prilikom prijema u članstvo mora postati vlasnikom odgovarajućeg broja dionica Berze plaćanjem cijene koju određuje Uprava na osnovu knjigovodstvene vrijednosti dionica Berze.
- (2) Novi član, **koji želi biti i dioničar Berze**, ima obavezu postupanja, a Berza ima obavezu osigurati takvo postupanje, sljedećim redoslijedom:
 - a. da otkupi dionice Berze **koje je Berza stekla kao vlastite**;
 - b. da otkupi odgovarajući iznos dionica iz nove emisije, onda kada nema slučajeva pod tačkom **a.** ovog stava po cijeni koju određuje Uprava na osnovu knjigovodstvene vrijednosti dionica Berze.
- (3) U slučaju prestanka članstva na Berzi, bivšem članu Berze se po podmirenju svih obaveza iz zaključenih poslova isplaćuje odgovarajući novčani iznos za njegove dionice Berze, kada se dionice prodaju novom članu ili kada dionice otkupi Berza, u visini uplate koju doznači novi član, ili visini uplate koju doznači Berza za otkupljene dionice Berze.

Član 116.

- (1) Dioničar Berze koji je isključen iz članstva dužan je postupiti u smislu odredbi **iz stava 3.** člana 115. ovog Statuta.

Član 117.

- (1) Detaljnije uslove o članovima Berze, uslove poslovanja, te prava i obaveze članova i fizičkih lica ovlaštenih za obavljanje poslova posredovanja u prometu vrijednosnim papirima regulisana su Pravilima.

Fizička lica ovlaštena za obavljanje poslova posredovanja u prometu vrijednosnim papirima

Član 118.

- (1) Članove Berze u poslovanju na Berzi **predstavljaju** fizička lica ovlaštena za obavljanje posredovanja u prometu vrijednosnim papirima.
- (2) Fizičko lice ovlašteno za obavljanje poslova posredovanja u prometu vrijednosnim papirima je fizičko lice kojem je Komisija izdala dozvolu pod uslovima i u postupku utvrđenom propisima Komisije.
- (3) Fizička lica ovlaštena za obavljanje poslova posredovanja u prometu vrijednosnim papirima prima u poslovanje na Berzu Uprava, na osnovu predatog ovlaštenja od strane člana Berze.
- (4) Uslove i način poslovanja članova Berze i fizičkih lica ovlaštenih za njihovo zastupanje na Berzi, te njihova prava i obaveze određuju Pravila Berze.

Mjere protiv fizičkih lica ovlaštenih za obavljanje poslova posredovanja u prometu vrijednosnim papirima

Član 119.

- (1) Fizička lica ovlaštena za obavljanje poslova posredovanja u prometu vrijednosnim papirima koja ne poštuje odredbe Statuta, Pravila Berze i drugih opštih akata i uputstava Berze, Uprava ili Berzanska Komisija (u skladu sa razgraničenjem nadležnosti u Pravilima Berze) može isključiti iz poslovanja na Berzi, odnosno na slobodnom tržištu za određeno vrijeme ili trajno.
- (2) Vrijeme zabrane iz prethodnog stava se određuje ovisno od vrste i težine kršenja.
- (3) Postupak isključenja se određuje Pravilima Berze.

ORGANIZACIJA I POSLOVANJE BERZE

Član 120.

- (1) Poslovanje sa vrijednosnim papirima na Berzi se odvija na načine koje određuju Pravila Berze.

Kotacija na Berzi

Član 121.

- (1) Poslovanje emitenta vrijednosnih papira koji zahtijeva uvrštenje u kotaciju na Berzi i za vrijednosni papir za koji se traži kotacija, se detaljno razmatra da li odgovara kriterijima koje provjerava Odbor za prijem, u skladu sa Pravilima Berze.
- (2) Kriterije određuje Uprava i Odbor za prijem i sastavni su dio Pravila Berze.

BTS

Član 122.

- (1) Berza organizira Berzni trgovinski sistem, preko kojeg se trguje vrijednosnim papirima i osiguravaju podaci o ponudi i tražnji vrijednosnih papira, o tržišnoj vrijednosti vrijednosnih papira, podaci o vrijednosnim papirima koji kotiraju na Berzi i njihovim emitentima, te druge informacije koje su značajne za rad Berze i fizičkih lica ovlaštenih za obavljanje poslova posredovanja u prometu vrijednosnim papirima, koje kao takve određuje uprava Berze.

(2) Detaljniji sadržaj djelovanja BTS i pravila poslovanja preko njega regulišu se u Pravilima i Uputstvima Berze.

Zabrana konkurencije, sukob interesa i transakcije unutar Berze

Član 123.

(1) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave Berze ne mogu obavljati djelatnost konkurentsku djelatnost Berze i ne smiju ni u jednom od navedenih svojstava, niti kao zaposleni u drugom društvu ili kao samostalni poduzetnik sudjelovati u djelatnosti koja je ili bi mogla biti u konkurentnom odnosu s djelatnošću Berze.

(2) Svaki član Nadzornog odbora i Uprave Berze dužan je prijaviti Nadzornom odboru svaki direktni i indirektni interes u pravnoj osobi s kojom Berza namjerava da stupi u poslovni odnos, te ne može odlučivati o pitanjima koja se tiču odnosa Berze i te pravne osobe, a generalni direktor i/ili izvršni direktor može učestvovati u takvom poslu samo na osnovu pismene saglasnosti predsjednika Nadzornog odbora.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

Član 124.

(1) Berza je obavezna po završetku poslovne godine sačiniti godišnji izvještaj o poslovanju sa finansijskim izvještajem za proteklu poslovnu godinu.

(2) Godišnji izvještaj o poslovanju Berze dostavlja se Komisiji, dioničarima i članovima Berze, objavljuje u »Službenim novinama Federacije BiH«, te objavljuje u jednom dnevnom listu koji izlazi na teritoriji FBiH.

Član 125.

(1) Poslovna godina je kalendarska godina. Uprava Berze predaje Skupštini godišnji izvještaj po stanju na dan 31. 12. za proteklu poslovnu godinu.

ZAPOSLJENICI BERZE, NJIHOVA PRAVA I OBAVEZE

Član 126.

(1) Poslovi i zadaci koji se obavljaju u okviru potrebe rada i poslovanja Berze utvrđuju se opštim aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilnikom o radu.

Član 127.

(1) Poslovne funkcije Berze su podijeljene na sektore, odjeljenja i sekretarijat Berze, radi efikasnog i racionalnog djelovanja Berze. Unutrašnja organizacija i sistemizacija radnih mesta reguliše se posebnim pravilnikom koji priprema Uprava, a usvaja Nadzorni odbor.

Član 128.

(1) Raspoređivanje zaposlenika na radna mjesta, te utvrđivanje statusa zaposlenika vrši direktor Berze.

(2) Prava i obaveze zaposlenika iz radnog odnosa ostvaruju se u skladu sa zakonom, ugovorom, Statutom i opštim aktima Berze.

(3) Zaposlenici Berze ne mogu biti članovi nadzornog odbora i odbora za reviziju, niti angažirani u obavljanju poslova kod profesionalnog posrednika, banaka, niti emitentata čijim vrijednosnim papirima se trguje na Berzi.

Član 128a.

- (1) Zaposlenici Berze, članovi organa upravljanja i ostalih organa Berze ne smiju:
- a. odavati informacije koje su materijalne činjenice ili povlaštene informacije za koje saznaju pri vršenju svojih dužnosti ili pri obavljanju zadataka na Berzi ili na drugi način, ako se takvi podaci smatraju poslovnom tajnom u smislu ovog statuta i Pravilnika o poslovnoj tajni Berze;
 - b. davati savjete o trgovini vrijednosnim papirima i investiranju u vrijednosne papire, davati mišljenje o povoljnosti ili nepovoljnosti kupovine ili prodaje vrijednosnih papira koji su u prometu na području Federacije BiH;
- (2) Lica iz stava 1. ovog člana dužna su pridržavati se ograničenja iz stava 1. ovog člana i u periodu od 90 dana po prestanku statusa zaposlenika, odnosno člana organa upravljanje i ostalih organa berze.

Član 129.

- (1) Lica iz prethodnog člana su obavezna dostaviti Berzi sljedeće:
- a. dokaze o profesionalnoj kvalifikaciji i članstvu u profesionalnim tijelima,
 - b. kompletna radna biografija i relevantno iskustvo,
 - c. ažurnu listu firmi u koje je investirao/la,
 - d. ažurnu listu firmi u kojoj obavlja neku od funkcija.

Član 129a.

- (1) Na osnovu dostavljenih podataka, Berza sačinjava zbirnu listu o sticanju i/ili otuđenju vrijednosnih papira za članove Nadzornog odbora, članove Uprave, članove Odbora za reviziju i zaposlenike Berze.
- (2) Listu o sticanju i/ili otuđenju vrijednosnih papira iz prethodnog stava ovog člana Berza uredno ažurira kod svake promjene i čuva u svojim prostorijama.

Zaposlenici sa posebnim ovlaštenjima

Član 130.

- (1) Zaposlenici sa posebnim ovlaštenjima su izvršni direktori sektora.
- (2) Opštim aktom o unutrašnjoj oraganizaciji i sistematizaciji radnih mjesta se određuje radno područje i ovlaštenja zaposlenika sa posebnim ovlaštenjima.
- (3) Zaposlenike sa posebnim ovlaštenjima, na prijedlog ~~generalnog~~ direktora imenuje i razrješava Nadzorni odbor.

VI TRAJANJE I PRESTANAK POSLOVANJA BERZE

Član 131.

- (1) Berza je osnovana za neodređeno vrijeme i prestaje pod uslovima određenim zakonom i ovim statutom.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 132.

- (1) Izmjene i dopune ovog statuta se vrše na način i po postupku koji je predviđen za njegovo usvajanje.
- (2) Izmjene i dopune ovog statuta će se vršiti i po zahtjevu Komisije, radi usklađivanja sa zakonom i propisima Komisije.

Član 133.

(1) U slučaju osporavanja fer pristupa infrastrukturi Berze svako fizičko i pravno lice kome je takav pristup osporen ima pravo podnošenja **pritužbe na rad Berze**, Komisiji.

Član 134.

(1) Statut i njegove izmjene i dopune stupaju na snagu 8 dana od dana odobrenja od strane Komisije.

Član 135.

(1) Stupanjem na snagu ovog statuta prestaje da važi raniji Statut Berze br. S – 1/01 od 13. 09. 2001. godine sa svim odlukama o izmjenama i dopunama istog.

Predsjedavajući Skupštine
